

Azərbaycan
Türkmenistan
münasibətləri yeni
inkışaf mərhələsinə
yükşər

Bax 3

ADA Universitetinin
Corc Vasington
Universiteti ilə
birgə magistr
programının
təqdimatı olub

Bax 4

Hacı
Zeynalabdin
Tağıyevin
abidəsi
ucaldılacaq

Bax 11

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 049 (6014) 13 mart 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Elman Rüstəmov: "Neftin
bugünkü qiyməti
Azərbaycan iqtisadiyyatı
 üçün təhlükəli deyil"

Bax 4

Azərbaycan iqtisadiyyatı
neftin ucuzlaş-
masına kifayət qədər da-
yanıqlıdır". "Report" xə-
bər verir ki, bunu REAL
TV-yə açıqlamasında
Azərbaycan Mərkəzi
Bankının (AMB) sədri...

İlham Əliyev: "Ölkəmizdə ictimai-siyasi sabitliyə təhlükə törədə biləcək heç bir amil mövcud deyil"

Bax 2

"Ən gözəl yol dini olduğu kimi
insanlara çatdırmaqdır"

İslam dinində, xüsusile qeyd edə bilərem ki, Qurani-Kərimdə bununla bağlı çoxlu ayələr, hədislər var ki, insanlığı bir-birinə çox səmimi olmağa, qardaşlığa çağırır. İslam dininin özü də elə qardaşlıq dinidir. Yəni bu baxımdan biz dini radikal adlandırma bilmerik. Dindən sui-istifadə edən qruplar, dairələr olur. Onlar öz məqsədlərinə çatmaq üçün...

Bax 6

Dolların qiyməti
bu gün neçə
olacaq?

Manatın məzənnəsinə
dair Azərbaycan Respublikası
Mərkəzi Bankı məlumat
açıqlayıb. Mərkəzi Bankdan
SİA-nın verdiyi
verilən məlumatata
göre, martın 13-nə
olan rəsmi məzənnələr
bülleteninə əsasən, ABŞ....

Paşinyandan ŞOK
etiraf: "Əsgərimiz it
yeməyi yeyir"

Bizim ordu-
barədə mənə
məlumat veriləndə
ilk emosional reaksi-
yam kabinetin tərk etmek
arzusu idi, çünki fəlakətli
vəziyyət idi. Axar.az xəber
verir ki, bunu Ermənistən
Baş naziri Nikol Paşinyan de-
yib. "Bunun barəsində indi danış-
maq yaxşı deyil, amma nü-
munələr..."

Azərbaycanın
Iranla sərhədi
bağlama
müddəti
uzadıldı

Bax 9

Ronaldo
özünü
karantinə
aldi

"Juventus"un hücumcusu Kriştianu Ronaldo özünü
Portuqaliyada karantine alıb. Qol.az xərici KİV-lərə is-
tinadən xəber verir ki, o, ölkəsində qalacağını bildirib.
Bunun əsas səbəbi onun komanda yoldaşı
Daniele Ruqanidə koronavirus..."

Azərbaycanda
Novruz
tətilinin vaxtı
dəyişdirildi

Bax 11

Bax 12

Əli Kərimliyə
va əməllərinə
nəzəri baxış

Bax 14

İlham Əliyev: "Ölkəmizdə ictimai-siyasi sabitliyə təhlükə törədə biləcək heç bir amil mövcud deyil"

Gənclər milli ruhda tərbiyə almalıdır, xarici təsir altına düşməməlidirlər, xüsusilə indiki internet dövründəki iştenilən yalan tezliklə yayılır və sonra elə bil həqiqət kimi təqdim olunur. Bu da bizə qarşı aparılan qeyri-təmiz siyasetin bir hissəsidir. Çünkü sərr deyil ki, Azərbaycanda hazırda ictimai-siyasi vəziyyət çox sabitdir. Ölkəmizdə ictimai-siyasi sabitliyə təhlükə törədə biləcək heç bir amil mövcud deyil.

Bu fikirləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 10-da altıncı çağırış Milli Məclisin ilk iclasındaki çıxışında vurğulayıb.

Dövlətimizin başçısı deyib: "Ona görə bu amilləri anti-Azərbaycan qüvvələr ölkəmizin xaricində yaratmaq istəyirlər. Burada özünü müxalifət adlandıran ve tamamilə rəsvayçı halda guya fəaliyyətini davam etdirən qruplaşmadan artıq onların əli üzüllü, onlara heç inam da qalmayıb. Ona görə yeni beşinci

kolonun yaradılması istiqamətində iş aparılır. Çünkü indiki beşinci kolon öz sahiblərinin etimadını doğrultmur. Azərbaycanda çevriliş edə bilməyib, dirnəqarası inqilab edə bilməyib, xalqın dəstəyini qazana bilməyib, sadəcə, onlara müntəzəm olaraq verilən pulları mənimseyib və beləliklə, öz havadarlarını pis güne qoyubdur. Odur ki, yeni beşinci kolon axtarışı gedir. Mən bütün siyasi qüvvələri bu məsələ ilə bağlı çox ciddi xəbərdar etmək istəyirəm ki, bu yol xəyanət yoludur, bu

yola gedən xalq, dövlət qarşısında xəyanət edəcək. Ona görə bizim bütün daxili problemlərimiz Azərbaycanın daxilində həll olunmalıdır. Biz, öz daxili problemlərimizi, siyasi çekişmələri xaricə ixrac etməməliyik. Birincisi, bunun heç bir əhə-

miyyəti yoxdur. Çünkü bu gün dünəyada elə bir qüvvə yoxdur ki, hansısa qərarı bize aşılın, yaxud da bize nəyiş diktə edə bilsin. Belə qüvvə yoxdur və nə qədər ki, mən prezidentəm, belə qüvvə olmayıacaqdır. Ona görə bu, tamamilə mə-

nasıdır. Azərbaycanı hansısa təzyiq altına salmaq cəhdleri, yaxud da ki, sanksiyalarla hədələmək - bütün bunların heç bir əhəmiyyəti yoxdur. Bu, iqtidara qarşı deyil, bu, dövlətə qarşı edilən cinayətdir və bunu heç kim unutmasın".

"Milli Məclis rəhbərliyinin çoxpartiyalılıq prinsipi əsasında formalaşması mühüm önemə malikdir"

Altıncı çağırış Milli Məclisin ilk iclasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev həyata keçirilən iqtisadi islahatların daha da səmərəli olması üçün siyasi islahatların, yəni, parlament seçkilərinin də keçirilməsinin zəruri olduğunu qeyd etdi. Eyni zamanda, Prezident seçkilərin demokratik keçidiyini və ən əsası, xalqın iradəsini eks etdirdiyini diqqətə çatdırıldı. Təbii ki, dünya praktikasında olduğu kimi, qüsurların da olduğunu və bunlardan da mühüm nəticələr çıxarıldığını vurğuladı.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputati, siyasi ekspert Arzu Nağıyev bildirib. Deputat deyib: "Əsas məsələ odur ki, qarşıya qoyulan meqsədə uyğun olaraq Milli Məclis çoxpartiyalılıq prinsipi əsasında formalaşdı. Bu prinsip həm de parlamentin rəhbərliyində - spiker və onun müavini, komitə sədrlərinin seçkilərində də özünü göstərdi. Yəni, parlamentin rəhbərliyində həm bitərəflər, həm də azlıqda olan partiyaların nümayəndələri təmsil olundular. Bu da mühüm önemə malikdir və siyasi sistemin möhkəmləndirilməsinə xidmət edir".

Deputat qeyd edib ki, dövlət başçısının çıxışında əsas xətt kimi iqtisadi inkişafın dərinləşdirilməsi, milli dəyərlərinin qorunması, informasiya təhlükəsizliyi, sosial siyaset və gənclər siyaseti kimi məsələlər öz eksini tapdı. Deputatlara verilən tövsiyelərdən ən vacib seçicilərlə daim təməsəl olmaq, onların problemləri ile maraqlanmaq, beynəlxalq qurumlarda Azərbaycan həqiqətlərini daha geniş şəkilde təbliğ etmək oldu. Bununla yanaşı, Azərbaycanın daim müstəqil, prinsipial və milli maraqlarına uyğun siyaset yürütməsi məsəlesi də ən aktual məsələdir. Bütün bu sadalanınlar təbii ki, Prezident İlham Əliyevin siyasi xətti olan müstəqilliyyin möhkəmlənməsinə, təhlükəsizliyin təmin edilməsinə və insanların rifahının daha da yaxşılaşmasına xidmət etməlidir.

Ermənistən silahlı qüvvələri Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun mövqelərini atəşə tutub

Martın 12-de səhər saatlarından Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələri Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun mövqelərini atəşə tutmaqla atəşkes rejimini kobud şəkildə pozub. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilərlə ki, əsasən Ermənistən Respublikasının Ararat rayonu ərazisindəki Tejqar və Bağarsıq dağlarının əteklərində yerləşən mövqelərindən qarşı tərəfde yerləşən Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun mövqeləri iricəpli pulemyot və snayper təfənglərindən intensiv atəşə məruz qalıb. Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun şəksi heyəti tərəfindən qətiyyətli cavab tədbirləri görülür və atəşkes rejiminin pozulmasının fəsadları araşdırılır. Hazırda əməliyyat şəraitini qoşunlarımızın nəzarəti altındadır.

Monteneqronun xəbər portalında Azərbaycanın bu ölkə ilə münasibətlərinə həsr olunan məqalə dərc edilib

kumətləri arasında iqtisadi Əməkdaşlıq üzrə Birgə Komissiyanın Bakıda keçirilmiş ikinci iclası və Azərbaycan-Monteneqro biznes forumu haqqında məlumat verilir. Həmçinin ölkələrimiz arasında enerji, turizm, kənd təsərrüfatı sahələrində əməkdaşlığı dair geniş imkanların olduğu qeyd edilir.

TAP layihəsinin davamı olan ion-

Adriatik qaz boru xətti layihəsinə Monteneqronun böyük önem verdiyi, layihənin bütün bölge üçün əhəmiyyət daşıdığı bildirilir.

Turizm imkanlarına da toxunulan məqaləde 2013-cü ildən başlayaraq iki ölkə arasında birbaşa hava xəttinin həyata keçirildiyi, həmçinin 2015-ci ildən Monteneqroya səyahət edən Azərbaycan vətəndaşlarının vizadan azad edilməsinin böyük addım olduğu diqqətə çatdırılır.

Monteneqronun paytaxtı Podgoritsanın gözəl güşələrindən birindəki Kral parkında iki ölkənin dostluq münasibətlərinin rəmzi olaraq görkəmli Azərbaycan şairi və dramaturqu Hüseyn Cavidin abidəsinin ucaldıldığı qeyd edilir. Məqalədə, həmçinin mədəniyyətin müxtəlif sahələrində əməkdaşlığın mövcud olmasına söz açılır.

Azərbaycan-Türkmənistan münasibətləri yeni inkişaf mərhələsinə yüksəlir

Beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə əsaslanaraq, xarici siyaset həyata keçirən müstəqil Azərbaycan dövlətinin əksər dövləti, eləcə də, mötəbər beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələrini daha da inkişaf etdirir. Son 16 ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yürütdüyü müstəqil siyaset Azərbaycanı dünya birliyinə etibarlı tərəfdəş kimi tanıdır və ölkəmizin beynəlxalq münasibətlər sistemində yeri daha da möhkəmlənib. Dövlət başçısının xarici ölkələrə səfərləri, keçirilən görüşlər, imzalanan strateji tərəfdəşlik sazişləri respublikamızın ayrı-ayrı dövlətlərlə ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrinin daha da genişlənməsinə təkan verir.

Son illerdə Azərbaycanla Türkmenistan arasında əlaqələr daha da genişlənib. İki ölkə arasında diplomatik münasibətlər, ticarət, investisiya, nəqliyyat, tranzit, İKT, turizm, təhsil və digər sahələrdə uğurlu əməkdaşlığa səbəb olub. Bu iki ölkə arasında münasibətlərin yüksələn xəttə inkişaf etməsindən xəbər verir. Elə Türkmenistan prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədovun ölkəmizə səfəri bu əlaqələrin daha da dərinləşməsinin göstəricisidir. Bu səfər siyasi-iqtisadi, mədəni-humanitar sahələrə aid məsələlərin birgə müzakirələrin məntiqi davamıdır.

“BİZ ÖZ REGIONUMUZDA - XƏZƏR, MƏRKƏZİ ASİYA VƏ QAFQAZ REGIONUNDAN ÇOX MÜHÜM MƏSƏLƏLƏRI HƏLL EDİRİK”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Türkmenistan prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov ilə təkbətək görüşü zamanı xalqlarımız arasında qardaşlıq münasibətlərinin çoxeslik tarixi olduğunu bildirək, hər iki dövlətin həmişə bir-biriన desteklədiyini, uğurlarına sevindiyini

bildirib: “Sizin bugünkü səfəriniz bizim siyasi, iqtisadi, nəqliyyat, humanitar əməkdaşlıq sahələrini əhatə edən çox geniş gündəliyə dair fəal dialoqumuzun davamıdır. ...Biz öz regionumuzda - Xəzər, Mərkəzi Asiya və Qafqaz regionunda çox mühüm məsələləri həll edirik. Buna görə, əminəm ki, ölkəmizə budəfəki rəsmi səfəriniz səmərəli, məhsuldar olacaq və yaxşı nəticələr verəcək”.

Əlbəttə ki, səfər çərçivəsində iki ölkə arasında nəqliyyat, mədəniyyət, təhsil, ekologiya, kənd təsərrüfatı, iqtisadiyyat və digər sahələrdə imzalanan yeni mühüm sazişlər dövlətlərsi əlaqələrin daha da inkişafına təkan olacaq. Əməkdaşlığın strateji istiqamətləri energetika və nəqliyyatdır. Türkmenistan və Azərbaycan enerji daşıyıcılarının istehsal hecmindən görə Avrasiyada lider mövqeləri tutur. Azərbaycan və Türkmenistan karbohidrogen ehtiyatları ile zəngin, özünü təmin edən dövlətlər olduğundan bu sahəyə xüsusi diqqət ayrılib. Həmçinin, tekstil sənayesi, aqrosənaye kompleksi, həbələ, nəqliyyat-tranzit dəhlizinin inkişafı məsələləri diqqətə çekilib. Əlbəttə ki, bu və ya digər sahələrlə yanaşı, mədəni-humanitar sahəyə də nəzər salınıb.

“MƏNİM TÜRKMƏNİSTANA RƏSMİ SƏFƏRİM ZAMANI 20-DƏN ÇOX, BU GÜN İSE 20-YƏ YAXIN SƏNƏD İMZALANIB”

Sənədlərin imzalanması mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkmenistan prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov mətbuatla bəyanatlarla çıxış ediblər. “Bu gün biz qarşılıqlı fəaliyyətimizin geniş gündəliyini bir daha nəzərdən keçirdik” - deyərək bildirib ki, əməkdaşlığımızın strateji inkişafına sadıq qaldığımızı təsdiq etdik və bu gün imzalanmış sənədlər, onuz da çox geniş olan müqavilə-hüquq bazasını tamamlayıb: “Mənim Türkmenistana rəsmi səfərim zamanı 20-dən çox, bu gün isə 20-yə yaxın sənəd imzalanıb. Bu, ölkələrimiz arasında imzalanmış bütün sənədlərin, təxminən, yarısı deməkdir. Bu, onu göstərir ki, son ilərəm ərzində biz müqavilə-hüquq bazasının möhkəmlənməsi baxımından çox böyük yol keç-

mışık”.

İmzalanmış sənədlər arasında dövlət başçılarının Birgə Bəyanatına gəlincə, dövlət başçısı bildirib ki, bu sənəddə bizim niyyətlərimiz, dünyada, regionda vəziyyətə verdiyimiz qiymət və gələcəyə istiqamətlənməyimiz öz əksini tapıb: “Mən, həmçinin, hesab edirəm ki, Birgə Bəyanatın mühüm bəndlərindən biri ölkələrimizin ərazi bütövlüyünün, sərhədlerinin və suverenliyinin toxunulmazlığının bir daha dəstəklənməsi, eləcə də, münasibələrin beynəlxalq hüququn prinsipləri və ərazi bütövlüyü, sərhədlerin və suverenliyin toxunulmazlığı prinsipləri əsasında həllidir”.

Keçirilən görüşün gündəliyinin yetərinə məhsuldar olduğunu bildirən Cənab Prezident çox fəal dialoğun aparıldığı bildirib. Əminliklə söyleyə bilərik ki, dövlət başçıları arasında aparılan danışqların nəticələri hər iki ölkəni bir-birinə daha da yaxınlaşdıracaq. İmzalanan sənədlər uğurlu qarşılıqlı fəaliyyət üçün əlavə şərait və zəmin yaradır.

Bu səfər çoxşaxəli tərəfdəşliğin daha yüksək artım mərhələsinə keçməsinə təkan verəcək və bu münasibətlər yeni inkişaf mərhələsinə yüksələcək.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

ADA Universitetinin Corc Vaşington Universiteti ilə birgə magistr programının təqdimati olub

Martin 12-də ADA Universitetinin ABŞ-in Corc Vaşington Universiteti ilə birgə Komüpter elmləri və Data analitikası üzrə yeni magistr programının təqdimati olub. Bu program universitetlər arasında daha əvvəl imzalanmış akademik tərəfdəşliq haqqında müqaviləyə əsasən həyata keçirilir. Tədbir zamanı ADA Universiteti ilə BP Azərbaycan arasındakı imzalanmış müqavilələr də təqdim edilib.

AZƏRTAC xəber verir ki, mərasimdə çıxış edən Təhsil naziri Ceyhun Bayramov beynəlxalq ikili diplom programının əhəmiyyətini vurğulayıb. Nazir bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliliyi”

Qəri Cons bildirib ki, ADA Universiteti və ABŞ-in Corc Vaşington Universiteti arasında Komüpter elmləri və Data analitikası üzrə magistratura seviyəsində beynəlxalq ikili diplom programına dəstək verməkdən böyük məmənnunluq duyur. Bu program çərçivəsində Azərbaycanda ilk dəfə olaraq Komüpter elmləri və Data analitikası üzrə elmi dərəcə verilecek. Bir neçə il əvvəl BP və tərəfdəşları ADA Universitetində “Data Analizi üzrə Tədqiqat Mərkəzi”nin (CeDAR) yaradılmasına dəstək verib. Bundan məqsəd ölkədə Data analitikası üzrə yüksək səviyyəli kadrlar, alim və mühəndisler tələb edəcək yeni sektorun inkişafına təkan vermək olub. Ümidvarıq ki, bu yeni magistr programı Data analitikası üzrə potensialın inkişaf etdirilməsinə təkan verəcək.

yinin artırılması üzrə Dövlət Proqramı” çərçivəsində ikili diplom programının maliyyələşdirilməsi və həyata keçirilməsi planlaşdırılır. İkili diplom programı Komüpter elmləri və Data analitikası üzrə mütəxəssislərin hazırlanmasını nəzərdə tutur.

Ceyhun Bayramov qeyd edib ki, Corc Vaşington Universitetinin tədris planı əsasında həyata keçirilecek programın məzuniları Komüpter elmləri və Data analitikası sahəsində bilik və bacarıqlara yiyələnəcəklər.

ADA Universitetinin rektoru, səfir Həfiz Paşayev beynəlxalq ikili diplom programı sahəsində eməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğulayıb. Rektor qeyd edib ki, ADA Universiteti və ABŞ-in Corc Vaşington Universiteti birgə

akademik eməkdaşlıq haqqında razılışma çərçivəsində Bakıda və Vaşingtonda tədris olunan birgə programlar həyata keçirəcək, pedaqoji həyatın inkişafı üzrə eməkdaşlıq edəcək və tədqiqat layihələri aparacaq. ABŞ-dakı təhsil müddəti ərzində tələbələr Corc Vaşington Universitetinin Mühəndislik və Tətbiqi Elmlər Məktəbinin müasir laboratoriya və tədqiqat mərkəzlərində faydalanaq imkanı əldə edəcəklər.

ADA Universiteti və Təhsil Nazirliyi arasında əlaqələrin daha da inkişaf edəcəyini bildirən rektor bu sahədə həyata keçirilən layihələr və perspektiv planlardan da danışır.

BP-nin Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan üzrə regional prezidenti

ABŞ-in Azərbaycandakı səfiri Örlü Litzenberger iki ölkə arasında təhsil sahəsində eməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğulayıb. Təhsildə mübadilə və eməkdaşlıq layihələrinin çox faydalı olduğunu vurğulayan səfir qeyd edib ki, beynəlxalq proqramlar vasitəsilə hər iki ölkədən olan tələbələr təcrübə və biliklərini paylaşaraq Azərbaycanın iqtisadiyyatının inkişafı üçün birgə işləmək imkanını əldə edirlər.

Tədbirdə ADA Universitetinin İnformasiya Texnologiyaları və Mühəndislik İnstitutunun dekanı Araz Yusubov yeni programla bağlı təqdimat edib. Program çərçivəsində 2020-2021-ci tədris ilindən etibarən ADA Universitetində magistratura səviyyəsinə qəbul aparılacaq. Magistratura səviyyəsində təhsilin 5 semestrinin 3-ü Bakıda, 2-si isə Vaşingtonda təşkil ediləcək. Sonda məzunlara həm ADA Universitetinin, həm də Corc Vaşington Universitetinin diplomları veriləcək. Beşnəlxalq ikili diplom programı “2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliliyinin artırılması üzrə Dövlət Proqramı” çərçivəsində ümumilikdə dövlət tərəfindən, qismən isə BP tərəfindən maliyyələşdiriləcək. Maraqlanan nəməzədlər əlavə məlumat üçün ada.edu.az/csda vəb. səhifəsinə daxil olmaqla, csda@ada.edu.az elektron ünvanına məktub yazmaqla və ya (+99450) 274 95 52 nömrəsinə zəng etməklə Qəbul şöbəsi ilə əlaqə saxlaya bilər.

Elman Rüstəmov: “Neftin bugünkü qiyməti Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün təhlükəli deyil”

Azərbaycan iqtisadiyyatı neftin kifayət qədər dayanıqlıdır. “Report” xəber verir ki, bunu REAL TV-yə açıqlamasında Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) sədri Elman Rüstəmov bildirib.

“2015-ci ildən sonra ölkədə bir sıra tədbirlər görürlüb, iqtisadiyyat neftin yeni qiymətləri üzərində tarazlaşdırılıb. Həm sosial-iqtisadi inkişaf proqnozlarında, həm də dövlət büdcəsində neftin qiyməti azaldılıb. 2015-ci ildə həmin qiymət 90 ABŞ dolları götürülmüşdü, 2020-ci ildə isə 55 ABŞ dollarına endirilib. Bundan başqa, büdcə qaydalara qəbul olunub, Azərbaycan manatının məzənnəsi 1 ABŞ dolları 1,7 manata bərabər olmaqla sabitləşdirilib, 2018-2019-cu illərdə milli valyutanın ucuzaşması deyil, bahalaşması ilə bağlı təzyiqlər baş verib. Bu illər ərzində valyuta ehtiyatları yaradılıb”, - o qeyd edib.

“Ölbəttə, neftin 55 dollarlıq qiyməti kifayət qədər yüksəkdir, ölkədə sosial-iqtisadi inkişaf proqramları reallaşdırımaq, iqtisadi inkişafa dəstek verməyə, iqtisadiyyatı sabit saxlamağa imkan verir. Xüsusiət ötən il Azərbaycanda böyük sosial paketlər reallaşdırılıb. Bu gün neft ucuzaşsa da, hesab edirəm ki, qiymət Azərbaycan üçün təhlükəli deyil. Üstəlik, ölkənin valyuta ehtiyatları var ki, bu da illik ümumi daxili mehsula (ÜDM) nisbətə 110%-ə bərabərdir. Xarici dövlət borcumuzun isə ÜDM-a nisbətə əvvəlki illərlə müqayisədə xeyli aşağıdır. Bütün bunlar bize indiki vəziyyətə nikbin baxmağa imkan verir.

Ölər neftin ucuzaşması qısamüddətli olsa, Azərbaycan bundan cüzi itki ilə çıxacaq. Çünkü ilin evvelindən bəri orta qiymət 58 ABŞ dolları olub. Neftin qiyməti 40-50 və yaxud 30-40 ABŞ dolları arasında qəraraşsa belə, Azərbaycan iqtisadiyyatında kifayət qədər makro iqtisadi dayanıqlıq var və maliyyə sabitliyi təmin edilə bilər”, - AMB sədri əlavə edib.

“Davamlı inkişafın ən vacib aparıcı sütunları gənlərdir”

Bu gün dünyada ən çox danışılan, dünyadan gələcəyi, davamlı inkişafın ən vacib aparıcı sütunları məhz ələ gənlərdir. Çünkü bir cəmiyyətin inkişafı, gələcəyi üçün mütləq şəkildə yaxşı, savadlı, bilikli vətənpərvər gənclər lazımdır ki, həmin o cəmiyyət gələcədə daha da inkişaf etsin. Bu

nun üçün vaxtında və zamanında düzgün gənclər siyaseti həyata keçirilməlidir”. Bunu SİA-ya Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, partiyanın Gənclər Birliyinin sədri Seymour Orucov deyib.

Onun sözlərinə görə, gənclərin təhsilə, elmə, peşəyə yiyələnməyinə, fiziki hazırlıqlarına çox ciddi diqqət göstərilməlidir: “Azərbaycan dövləti, hökuməti hər zaman bunu öz diqqətində saxlayır. Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən Gənclər və İdman Nazirliyinin yaradılması, forumların keçirilməsi, cənab Prezident tərəfindən Gənclər Fondu yaradılması, Milli Məclisde Gənclər və İdman komitəsinin yaradılması, Prezident Administrasiyasında Gənclərlə İş şöbəsinin yaradılması ilə institutional olaraq bu məsələlər öz həllini tapmışdır. Bu gün gənclərlə işləyən QHT-lərin sayı 400-ə yaxındır. Artıq Azərbaycanda gənclər fərdi olaraq özləri Gənclər Fondu müraciət edib layihələr həyata keçirə bilərlər. Bu gün Azərbaycanda 40-a yaxın Gənclər Evi tikilib istifadəyə verilib. Eləcə də gənclərin təhsili ilə bağlı çox işlər görülüb. Ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva gəncləri hər zaman diqqət və qayğıda saxlayırlar. Bildiyiniz kimi bu il cənab Prezident tərəfindən ölkəmizdə “Könüllülər ili” elan edilib. Bununla bağlı artıq bir çox ilkin tədbirlər başlayıb. Dünyanın kabusuna çevrilən koronavirusla əlaqədar bu tədbirlərdə bir qədər fasılələr olub. Biz də YAP GB olaraq könüllülər ilinin açılmasını etdik. Azərbaycan Prezidenti yeni Milli Məclisin ilk iclasında yenə də gəncləri yaddan çıxarmadı”.

Azərbaycanın iqtisadi platforması liderlik gücünün göstəricisidir

Prezident İlham Əliyev: “Əldə edilmiş uğurların dünyada bərabəri yoxdur”

Hər bir xalqın dünyada tanınmasında, uğurlar əldə etməsində və təbii ki, dünyada cərəyan edən qlobal proseslərin öndə gədənlərinə çevrilməsində liderlərin xüsusi əhəmiyyəti mövcuddur. Liderlik amili elə bir şəxsiyyətlərə aid olunur ki, onlar xalqın və dövlətin maraqlarını müdafiə etməklə yanaşı, həm də inkişaf etdirir. Bu kimi önemli faktorun təhlilini apararken, Azərbaycanın bu siyahida birinci olması şəksizdir. Çünkü Azərbaycanın inkişaf və tərəqqi, eləcə də, xalqın rıfah faktorunda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Liderliyi amili mövcuddur. Artıq 16 ildən çoxdur ki, ölkəyə rehbərlik edən Prezident İlham Əliyev Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu şaxələndirərək, uğurla reallaşdırması nəticəsinde, perspektiv baxımdan əhəmiyyətli nəticələrin əldə olunmasında öz uğurlu sözünü deyir. Məhz Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi sosial-iqtisadi və siyasi islahatlar müasir Azərbaycanın müstəqilliyini daha da möhkəmləndirib, regional gücünü və qlobal əhəmiyyətini kifayət qədər artırılmış olub.

Güclü iqtisadiyyata malik olan dövlət hər şeyə qadirdir

Ölkəmizin, iqtisadiyyatın inkişaf tempini ne görə regionda lider dövlətə çevrilmesi de təsadüfi deyil. Azərbaycan hökumətinin yüksəldiyü müstəqil siyaset həmişə birmənalı olub: “Güclü dövlət, güclü iqtisadiyyat və sosial rıfah. Bax, bu prinsiplərin vəhdəti bu

gün Azərbaycanı dünyada seçilmiş ölkələrin sırasına daxil edibdir. Bunun nəticəsində, biz uğurla inkişaf edirik”.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 10-da altinci çağırış - Milli Məclisin ilk iclasındaki çıxışında da, son 16 il ərzində, iqtisadi sahədə əldə edilmiş uğurların dünyada bərabəri olmadığını vurğulayıb və qeyd edib ki, statistika da bunu təsdiqləyir: “Son 16 il ərzində, iqtisadi sahədə əldə edilmiş uğurların dünyada bərabəri yoxdur. Əger varsa, desinlər, götürsünlər statistikaya baxsınlar, hansı ölkə 16 il ərzində öz iqtisadiyyatını 3,4 dəfə artırıb bilib? Ondan sonra yoxsulluq 50 faizə yaxın

idi, indi 4,8 faizdir və daha da aşağı düşəcək. Çünkü maaşlar, pensiyalar artır ve artırılacaq, müavinətlər də, həmçinin. Xarici borc ümumi daxili mehsulun 17 faizinə bərabərdir. Bu, çox aşağı göstəricidir. Inkişaf etmiş bəzi ölkələrdə bu, 100 faizdən çoxdur. Amma ondan daha önemli məsələ odur ki, valyuta ehtiyatımız xarici borcumuzdan altı dəfə çoxdur. Yəni istəsek, xarici borcumuzu bir ay ərzində sıfırlaya bilərik. Xarici borcu ödəmək üçün gərek bəzi ölkələrin valyuta ehtiyatları indikindən 50 dəfə artıq olsun”.

Bir sözlə, bütün bunlar Azərbaycan Prezidentinin əhalinin rıfahının yüksəlməsi məsələsini prioritət sahə kimi diqqətdə saxladı-

ğı, artıq bu istiqamət üzrə çox böyük işlər görüldüyü və qarşidan gələn illərdə də, bu tendensiyanın qorunub-saxlanacağına bir daha təsdiq edir.

Azərbaycan dünya üçün çox önəmli və nüfuzlu tərəfdasha çevrilib

Dövlət başçısı, Milli Məclisdə çıxışında bütün sahələrdə yüksək dərəcədə uğurların əldə olunduğunu və nəticədə, dünya üçün çox önemli və nüfuzlu tərəfdasha çevrildiyini bildirib: “Bu uğurlar iqtisadi, yəni sosial sahədə maaşlar, pensiyalar on dəfədən

çox artıb. Məcburi köçkünlərin, şəhid ailələrinin problemləri öz həllini tapır. Biz kosmik dövlətə çevrilmişik, üç peykimiz var. Dünya Astronavtika Kongresi 2022-ci ilde Bakıda keçiriləcək və bu haqqı biz gərgin mübarizədə qazanmışıq. Bu müsabiqədə 4 şəhər iştirak edirdi - Dehli, Rio-de-Janeyro, Sinqapur və Bakı. Biz bunu qazandıq. Neye görə? Çünkü orada da bizə hörmət edirlər”.

Diger bir məqamı da vurğulamaq lazımdır ki, məhz Prezident İlham Əliyevin rehbərliyi ilə aparılan kompleks islahatlar Azərbaycana, ilk növbədə, dünyada en islahatçı və nüfuzlu tərəfdəş imicini qazandırb. Azərbaycan müstəqilliyi dövründə dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsi, idarəetmənin təkmilləşdirilməsi üçün daim islahatlar keçirib və günün tələblərinə cavab verən bir sistem yaratmağa çalışıb.

Bir sözlə, Azərbaycan dövlətinin sosial inkişaf sahəsində əldə etdiyi uğurlu nəticələr, deməyə əsas verir ki, Azərbaycan uğurlu inkişafdadır. Ən başlıcası isə, qazanılan iqtisadi uğurlar sosial siyasetin genişlənməsinə yeni imkanlar yaradır. Çox qurverici ənənədir ki, həyata keçirilən sosial siyaset, tamamilə Azərbaycan vətəndaşının həyatını müsbət istiqamətdə dəyişdirməyə, insanların özlərini güvənlə hiss etməyə sövü edir. Qatılıy়etle bildirmək olar ki, Cənab İlham Əliyevin yeritdiyi kurs nəinki böyük həflərlə qeyd ediləcək ISLAHAT-dır, hətta islahata inqilabi yanaşma nümunəsidir. Yəni görülen bütün işlər bizi qələbəyə və parlaq işqli gələcəyə aparır.

Sonda dövlət başçısının çıxışlarında deydiyi fikri bir daha diqqətə çatdırmaq istərdik: “Bu gün Azərbaycanın dünyada artan hörməti, eyni zamanda, bizim principial mövqeyimizdən qaynaqlanır. Bizim tərəfdəşlərimiz bilirlər ki, Azərbaycan etibarlı tərəfdəşdir. Bizim sözümüzə əməlimiz arasında heç bir fərq yoxdur”.

RƏFIQƏ HÜSEYNOVA

“Ən gözəl yol dini olduğu kimi insanlara çatdırmaqdır”

*Yeni Azərbaycan Partiyasının İcra katibinin müavini,
Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri
Mübariz Qurbanlıının SIA-ya müsahibəsi:*

- Mübariz müəllim, yeni Milli Məclis artıq öz işinə başladı. Yeni heyəti neçə dəyərləndirirsiniz və bu dəfəki həyatın fəaliyyətində nələri gözləyək?

- Fevralın 9-da Azərbaycanda növbənəzar parlament seçkiləri keçirildi. Bu parlament seçkiləri ölkəmizdə azad, demokratik, ədalətli şəkildə keçirilən seçkilər kimi tariximizə daxil oldu və yeni Milli Məclis formalaşdı. Artıq yeni Milli Məclis rəhbər heyəti seçildi. Cənab Prezident Milli Məclisdə iştirak etdi, orada böyük nitq söylədi. Ölkə başısı nitqində həm Milli Məclisin qarşısında duran vəzifələr, konkret olaraq ayrı-ayrı deputatların qarşısında duran vəzifələr, eyni zamanda bütövlükde cəmiyyətimizdə, dünyada gedən hadisələrlə bağlı dəyərli fikirlərini səsləndirdi. Deyərdim ki, Milli Məclis üçün, deputatlar üçün, həm də cəmiyyət, müxtəlif sahələr üçün Azərbaycanın qarşısında duran vəzifələrin konkret şəkilde ifadə edilərək bu tövsiyələri verdi. Hesab edirəm ki, yeni Milli Məclis zamanın tələbinə uyğun olaraq Azərbaycanın qarşısında duran vəzifələrin həllinə, o cümlədən islahatlar xəttinə öz dəyərli töhvəsini vere biləcək.

- Yeni tərkibdə Yeni Azərbaycan Partiyası digər siyasi partiya nümayəndələrinin də Milli Məclisdə yüksək post tutmasında maraqlı oldu. Buna səbəb nə oldu?

- YAP bu seçimlərdə parlamentdə üstünlük əldə etdi. Yeni Milli Məclisdə 70 yer qazanıb. Bundan başqa parlamentdə ayrı-ayrı siyasi partiyaların nümayəndəleri də yer qazanıblar. O cümlədən onların arasında heç bir siyasi partiyanın üzvü olmayan deputatlar da vardır. YAP Qanuna, daxili Nizamnaməyə, o cümlədən demokratiyanın tələblərinə görə seçki yolu ilə parlamentdə həm komite sədrləri, müavinləri, həm də parlamentdə digər seçkilər vəzifələri tutu bilərdi. Amma üstünlüyü YAP-də olmasına baxmayaraq, hakim Partiya digər partiyaların, o cümlədən heç bir siyasi partiyanın nümayəndəsi olmayan deputat qrupunun da həmin parlamente rəhbər vəzifələrində təmsil olunması üçün şərait yaratdı. YAP-in nümayəndəsi Sahibə Qafarova parlamentin sədri, Əli Hüseynli MM-nin birinci sədr müavinini, Adil Əliyev, Fəzail İbrahimli isə sədr müavinləri təyin olundular.

- Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev yeni Milli Məclisin ilk iclasında belə bir fikir bildirdi ki, “Radikalizmə qarşı mübarizə daha geniş apardılmalıdır və parlamentin rolu burada çox vacibdir. Biz 20 il, 30 il, 50 il sonra hansı dövlətdə yaşamaq istədimizi bilməliyik. Biz bılırik və xalq da bılır. Amma bunu təmin etmək lazımdır”. Məhz sizin qurumun, həm də yeni heyətin bununla bağlı görəcəyi hansı işlər var?

- Cənab Prezident çıxışında Azərbaycanda dövlət-din münasibətlərinə, o cümlədən dini radikalizme qarşı mübarizə məsələlərinə toxundu. Ölkə başçısı xüsusi vurğuladı ki, “biz Azərbaycanın dünyəvi dövlət modelini məxsusi olaraq təşviq etməliyik və bu istiqamətdə əldə etdiyimiz nailiyyətləri daha geniş şəkildə yamağa çalışmalıyıq”. Bilirsiniz ki,

Azərbaycan Konstitusiyaya görə dünyəvi dövlətdir. Azərbaycanın dünyəvi dövlətdin modeli dünyadan ayrı-ayrı qurumları tərefindən, o cümlədən Azərbaycanın dini baxımdan təmsədə olduğu ölkələr tərifindən çox yüksək seviyyədə dəyərləndirilir. Ötən il Azərbaycanda dünya dini liderlərinin ikinci Bakı Sammiti keçirilərək burada iştirak edən ayrı-ayrı dini liderler Azərbaycanın dövlət-din modeline toxundular və onu yüksək dəyərləndirdilər. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı islam dünyası çərçivəsində de Azərbaycanın dövlət-din modeli hamı üçün bir nümunə kimi qeyd olunur. Ümumiyyətə dünyada heç bir din radikal deyil. İslam dinində, xüsusilə qeyd edə bilərəm ki, Qurani-Kərimdə bununla bağlı çoxlu ayələr, hədilər var ki, insanlığı bir-birine çox səmimi olmağa, qardaşlıq çağırır. İslam dininin özü də ele qardaşlıq dinidir. Yeni bu baxımdan biz dini radikal adlandırma bilmərik. Dindən sui-istifadə edən qruplar, dairələr olur. Onlar öz məqsədlərinə çatmaq üçün din içərisində bu cür təbliğatlar aparırlar. Biz buna din adı altında gizlənən radikal və ekstremist qruplar deyirik. Bu din adı altında gizlənən radikal, ekstremist qruplara qarşı mübarizənin en gözəl yolu dini olduğu kimi insanlara çatdırmaqdır.

- Necə düşünürsünüz, hazırda bütün dünyadan kabusuna çevrilən koronavirus Azərbaycan iqtisadiyyatına necə təsir göstərə bilər? Bunun qarşısında dayanıqlı bir iqtisadiyyatımız var mı?

- Ümumiyyətə bu tipli kütləvi xəstəliklərdən yayınmaq o qədər asan məsələ deyil. Bu gün dünyadan 120-dən çox ölkəsinə bu virus yayılıb. Bəşəriyyət tarixində çoxlu bu cür kütləvi xəstəliklərlə müşaiyət olunan və böyük insan qırğınına getirib çıxaran xəstəliklər mövcud olub. Bu cür qrip xəstəlikləri fonunda olan viruslar vardır. Hətta mütəxəssislər bildirirlər ki, bu tipli 4 mindən çox viruslar vardır. Onlar ayrı-ayrı dövrlərdə təzahür ediblər. Hətta vaxtilə ispan qrip deyilən bir qrip olub. O da xeyli insanın həyatdan getməsinə getirib çıxarib. Bununla belə statistika göstərir ki, sadə saydırımız qripin özündən də vəfat edənlərin sayı kifayət qədər çox olur. Koronavirus deyilən virusla bağlı problem ondan ibarətdir ki, hələlik bu virusun qarşısını almaq üçün lazımi seviyyədə tibb ona qarşı dərmanı yaratmayıb. Doğrudur bu müalicə olunur. Artıq Çinə bu virusa yoluxanların müalicə aldığı və sağaldığını statistikalar da göstərir. Orada aparılan profilaktik tədbirlər nəticəsində yoluxmanın genişlənmədiyi de göstərilir. Artıq Dünya Səhiyyə Təşkilatı bu virusu pandemiya kimi elan etdi. Çinin özündə də sakit dayanmayıblar və bu mübarizə da-

vam edir. Bu virusların en problemlə cəhəti ondan ibarətdir ki, bunlar mutasiya-ya uğrayır. Biz ümidsiz olmalı deyilik və dünya səhiyyəsində çox böyük yeniliklər meydana gelib.

Əlbətə ki, dünya iqtisadiyyatına bu virus təsirsiz ötüşməyib. Heç şübhəsiz ki, bizim ölkəmizdə müeyyən təsiri olacaq. Bu gün neftin qiymətinə də məhz ele bu koronovirus təsir göstərib. Amma əminəm ki, Azərbaycan iqtisadiyyatı bu cür təlatümələrə davamlıdır və bunu aradan qaldırmağa qadirdir. Bizim iqtisadiyyatı üzrə həm mütəxəssislerimiz, həm də rəhbər işçilərimiz Azərbaycanda qabaqlayıcı tədbirlərlə bağlı fikirlər səsləndiriblər. Vətəndaşlarımız da bu məsələdə həmrəylik nümayiş etdirməlidir.

- Bu gün Azərbaycan Respublikası Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində olan Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu müxtəlif layihələr həyata keçirir. Qadın hüquqları ilə bağlı məsələlər da bu səpkidəndir. Sizin fikrinicə özlərinizi “feminist” adlandıranların keçirdiyi aksiyanın qadın hüquqları ilə əlaqəsi var? Əslində Azərbaycan qadını özü-nü necə təqdim etməlidir?

- Ümumiyyətə “feminist” hərəkatı Qərbədə meydana gelib. Qərb dünyasında “feminist” hərəkatının meydana gəlməsinə qadınların seçki hüququ əldə etməsi, qadınların iş yerlərində bərabər kişilərlə bərabər hüquqlar əldə etməsi, əməkhaqqı məsələləri və s. çox geniş bir mövzudur. Amma Azərbaycan qadını həmişə azad olub. Biz müsəlman dünyasının bir parçası, İslami qəbul etmişik amma bizim ənənəvi olaraq tarixinə Azərbaycan türk xalqına məxsus dünyagörüşümüz, ənənələrimiz olub. Dədə-Qorqud dastanlarından başlayaraq nağıllarımızı, dastanlarımızı, folklorumu götürsək görərik ki, Azərbaycan qadını her zaman azad olub. Yeni Azərbaycanda “feminist” hərəkatının mahiyətində nə dayanır? Azərbaycan qadının ailədə bərabərliyi? Bizde monoqam ailədir. Bizdə ailədə bir qadın bir kişi mövcud olub. Eyni zamanda Azərbaycanda hər zaman qadın ailədə böyük hörmət sahibi olub. Əger biz “feminizm”ə baxsaq qərbədən önce Azərbaycanda qadına seçmək və seçilək hüququ verilib. Yeni 1918-ci il AXC Azərbaycan qadınına seçib-seçilmək verəndə qərb ölkələrinin bəzilərində bu yox idi. Ölkəmizdə seçki ilə bağlı, peşə seçimi ilə bağlı və s. qadınla kişi arasında qanunvericiliyimizdə, fəaliyyətimizdə bir fərq varmı? Təbii ki, yoxdur. “Feminist” hərəkatı davam edə bilər. “Feminizmin” müasir dövərə aid hansısa məsələlərlə bağlı fikirləri ola bilər. Məsələn, qadına şiddet və s. Bu gün qadına şiddet dünyasının hər yerində var. Qadına şiddetlə bağlı qərbədə, ən qabaqcıl ölkələrdə, ABŞ-da kinoxronikalar və sənədli filmlər var. Ona baxdıqda adam dəhşətə gəlir. Amma Azərbaycanda “feminizm” adı altında bizim milli-mənəvi dəyərlərimiz, ailə dəyərlərimizə zidd çağırışlar etmək əlbətə ki, yolverilən və bağışlanan deyil. Əminəm ki, cəmiyyət de buna öz təpki-sini göstərib. Biz bunu sosial şəbəkələr də görürük.

Ceyhun Rasimoğlu

“Prezidentin Milli Məclisin ilk iclasındaki çıxışı tarixi çıxış idir”

“A zərbəyacan Prezidentinin altıncı çağırış Milli Məclisin ilk iclasındaki çıxışı məzmun etibarile konseptual, çağırışlar etibarile tarixi çıxış ididi”. Bunu SIA-ya açıqlamasında Yeni Azərbaycan qəzetiinin baş redaktoru, siyasi şərhçi, Milli Məclisin deputati Hikmet Babaoğlu deyib.

H.Babaoğlu bildirib ki, əslində bu çıxışda irəli sürülen fikirlər və vəzifə kimi müəyyənləşdirilə biləcək tövsiyyələr siyasi sistemimizdə və ictimai münasibətlər sistemimizdə yeni tarixi mərhələ yaradacaq keyfiyyət mərhələsinin başlangıcı da hesab edilə bilər: “Çünki Prezident İlham Əliyev siyasi sistemimizin möhkəmləndirilməsi, siyasi proseslərin sağlam zəminda gücləndirilməsinin vacibliyi, genişmiyəyasi siyasi islahatların aparılması və yeni siyasi konfiqurasiyadan danişib. Bunlar önmüzdə nə qədər dərin və məzmunlu islahatların həyata keçiriləcəyinin anonsu, bu islahatları təmin edəcək siyasi iradənin qətiyyəti kimi qəbul edilə bilər. Ele yeni parlamentin tərkibi və parlament rəhbərliyinin çoxpartiyalı əsas-larda formallaşması da bunun əyani sübutudur. Çünkü bu vaxta qədər parlamentarizm tariximizde Milli Məclisin sədr müavinlərinin müxalifet və biterəf və killərdən təşkil olunması təcrübəsi yox idi və altıncı çağırışda bu bir ilk oldu”.

Deputat qeyd edib ki, paralel olaraq komitə sədri və müavinlər seviyyəsində də müxalif və biterəflərin iştirakçılığının təmin olunması artıq Milli Məclisdə yeni siyasi konfiqurasiya yaratdı ki, bu da ayrıca bir yenilikdir: “Aparlan islahatlar kontekstində bu islahatların bütövlükde siyasi sistemimizi tam əhatə edəcək qədər dərinleşməsini de proqnozlaşdırmaq olar. Azərbaycan Prezidentinin nitqində en əsas məsələlərdən biri de millet vəkili ilə seçicilər arasında yeni münasibətlərin yaradılmasının zəruruliyi ilə bağlı idi”.

H.Babaoğlu vurgulayıb ki, bu vaxta qədər deputat-seçici münasibətləri bəzi hallarda ele seçki dövrü ilə məhdudlaşdırıldı. Bu da seçicilərin problemlərinin həlli, yaxud onların məmənun edilməsi məsələsində ciddi problemlər yaradırdı: “Önmüzdəki mərhələdə bu xoş olmayan hal da aradan qalxacaq və beləliklə seçici səs verdiyi deputatla six ünsiyyətdə olmaqla qarşılıqlı etimada əsaslanan münasibətlər qura biləcək. Nəticə etibarilə həm problemlər həll ediləcək, həm də ümumi əlaqələrimizdə ictimai etimad mühiti formallaşacaq. Bu isə özlüyündə cəmiyyətin və siyasi sistemimizin inkişafı baxımından olduqca əhəmiyyətli sosial faktordur. Əminəm ki, hər bir millet vəkili Azərbaycan Prezidentinin çıxışını özünün fealiyyət programı kimi qəbul etməklə siyasi sistemimizin da ha da güclənərkən yeni keyfiyyət mərhələsinə qədəm qoymasına öz töhfəsini verəcək”.

Ermənistanda aviabiletlər küləvi şəkildə geri qaytarılır

“Armeniya” aviasirkəti İrəvandan olan uçuşlarının çoxunu dayandırıb. SIA ayı sor.am-a istinadən xəber verir ki, buna səbəb koronavirusun sürətli artmasıdır. O da bildirilir ki, buna qədər şirkətdə alınan biletler küləvi şəkildə geri qaytarılıb. Bunu isə, şirkətin direktor müavinini Gevork Xaçatryan sosial şəbəkədə yazıb. Onun sözlərinə görə, artıq 1500 bilet geri qaytarılıb. Nəticədə Urvandan Tel-Əvive və Lionalan uçuşlar da aprelin 9-dan 16-na qədər təxirə salınıb.

Ekspertlər xeyli vaxt idi ki, İdlibdə hərbi vəziyyətin kəskinlaşməsini xüsusi həssaslıqla izleyirdilər. Bu prosesin inkişaf etməsi halında hətta dünya savaşının meydana çıxma biləcəyini istisna etmirdilər. Belə ki, Suriya rejimi müttəfiqlərinin köməyi ilə İdlibdə Türkiyə hərbi qüvvələrinə qarşı əməliyyat keçirməyə başlamışdı. Onlar çoxlu sayda məntəqəni əle keçirdilər, üstəlik, 36 türk əsgərini şəhid etdilər. Türkiye ordusu buna çox sərt reaksiya verdi ve qısa müddətdə Başər Əsədə bağlı hərbi qüvvələrə sarsıcı zərbələr endirildi.

Bütün dünya gördü ki, Türkiyənin böyük hərbi gücü var və onunla zarafat etmək olmaz. Bununla türk əsgərlərinə qarşı hərbi əməliyyatlar dayandırıldı. Ancaq türk ordusu Əsəd qüvvələrini diz çökdürmək üçün tədbirlər görməli oldu. Türkler yüksək dəqiqliklə yerdəki hərbi hədəfləri vurdular. Həyata keçirilən əməliyyatlar dünyani heyreṭə gətirib. Çünkü bir nəfər də olsun dinc insana zərər dəyməyib. Türk pilotsuz hərbi təyyarələri dəqiqliklə hədəfləri vura bilib. Bütün bunların fonunda Türkiye Prezidenti Recep Tayyib Ərdoğanın Moskvaya səfərinin necə nəticələnəcəyi ilə bağlı müxtəlif proqnozlar veriliirdi. Onları da nəzər alıb, həmin səfərin geosiyasi konteksti üzərində geniş dayanmağa ehtiyac gördük.

Mühəribədən diplomatiyaya: Ərdoğanın qətiyyəti və iradəsi

Moskvada Putin-Ərdoğan danışılalarının konkret nəticə verə biləcəyinə inanınlar çox deyildi. Tərəflər arasında son dövrlərdə ciddi hərbi ixtilaf meydana gəlməmişdi. Rusiya KİV-lərinin məlumatına görə, Moskva Suriya sahillərinə beş hərbi gəmi göndərib. Onların ikisi raket daşıya bilir. Üçü isə desant çıxarmaq üçün nəzərdə tutulubmuş. Türkiye de öz növbəsində İdlib və ətrafına kifayət qədər güclü hərbi contingent yiğmişdi. Tərəflərin qarşısundan hər an mühəribəyə çevrilə bilərdi.

Digər tərəfdən, Suriya istiqamətində təxribatların olması istisna edilmirdi. Orada çoxlu sayıda qruplaşmalar mövcud olduğunu, ara qarışdırılanın feallaşması gözlənilən idi. Bunlardan başqa, B. Əsədə bağlı hərbi qruplar ciddi itkiler verdi ki, bu da Türkiye tərəfdən konkret sinalı kimi qəbul olundu. Ankara İdlibin onun nüfuz dairəsində olduğunu və kimsəyə güzəstə getmək fikrində olmadığını nümayiş etdirdi.

Bütün bunların fonunda ABŞ və Avropanın siyasi liderlərinin davranışları da müəyyən suallar ortaya çıxarırdı. Qərb sözə Tərkiyə aktiv dəstək verdi. NATO kifayət qədər ciddi məqamlara toxundu. Amerika hətta silah-sursatdan danışdı. Bu addımları Qərb sanki Türkiye ilə Rusiya arasında savaşın davam etməsi tonu ilə atırdı. Əlbəttə, bunları Ankara və Moskvada başa düşürdülər.

BMT-nin reaksiyası da özünü göstərdi. Təşkilatın Baş katibi humanitar fəlakəti dəyandırmaq çağrısını etdi. Bununla İdlibdəki vəziyyət həm dünya siyasetinin əsas mövzusuna çevrildi, həm də onun ətrafında yeni geosiyası oyunlarının başlandığı aydın oldu. Döyüş meydanında isə türk ordusu Əsədin mövqelərinə zərba endirib onu canlı qüvvə və texnika baxımından ağır tələfata uğradı.

Nəhayət, bütün bunların fonunda açıq da olmasa, Moskva və Ankara bir-birinə qarşı "diplomatik ezelə" nümayiş etdirdi. Hər iki tərəf dolayısa da olsa, anlatmağa çalışdı ki, mövqeyindən cəkiləcək. Bu, Suriyada iki böyük dövlətin geosiyası maraq uğrunda ciddi bir mübarizəyə başlaması eləmeti idi. Moskva hesab edirdi ki, orada Amerika və Avropa kimi rəqibləri kənarlaşdırıbsa, Tərkiyə ona engel ola bilməz. Reallıq isə başqa mənzərəni ortaya qoydu.

Bütün bunlar Moskvada Putin-Ərdoğan görüşünün həm əhəmiyyətini, həm də gərginliyini göstərirdi. Bunlarla yanaşı, Ərdo-

Ankara-Moskva xəttində İdlib məsələsi: əhəmiyyətli razılaşmalar və bəzi risklər

Ankara-Moskva xəttində İdlib məsələsi: əhəmiyyətli razılaşmalar və bəzi risklər

Şəhərin Putini İstanbulda qarşılımaq istəyirdi, lakin rəsmi Moskva müəyyən şərtləri ortaya qoydu və görüş Rusiyada oldu. Bunu da ekspertlər Vladimir Putinin müəyyən psixoloji üstünlüyü kimi qiymətləndirməyə tələbdilər. Doğrudur, Türkiye Prezidenti Moskvalarda bu məsələyə toxundu və Rusiya Prezidentinin işlərinin çox olması səbəbindən Rusiya paytaxtına gəldiyini ifadə etdi.

Görüş gözlenildiyindən çox vaxt aldı. Prezidentlər üç saat təkbətək müzakirə apardılar. Sonra geniş təkbətə iki saat qırq dəqiqə danışıqlar oldu. Bu zəhmetin hədər getmədiyi prezidentlərin metbuat konfransında öz təsdiqini tapdı. Ekspertlər müzakirələrdə əldə olunan üç razılığın diqqət yetirirlər. Onlar atəşkəs, təhlükəsizlik zonasının yaradılmasına və ortaq nəzarətə addır. Türkiye və Rusiya razılıqlar ki, atəşkəs təmin edilir, türk ordusu İdlibdəki mövqelerini, o cümlədən müşahidə məntəqələrini tərk etmir, M4 magistral şəhəsindən cənuba və şimala altı kilometrlik sahədə təhlükəsizlik zonası yaradılır və müəyyən qisim ərazilərdə ortaq dövriyyə həyata keçirilir. Bunlardan başqa, Türkiye Əsəd tərəfdən hər hansı bir hücum aktı olduqda, dərhal cavab vermək hüququnu özündə saxlayır.

Yeni dönmə: Yaxın Şərqi rus-türk geosiyası modeli

Bir sıra ekspertlər bu qədər gərginlikdən sonra Recep Tayyib Ərdoğanın bu nəticələrə nail olmasını rəsmi Ankaranın böyük uğuru kimi qiymətləndirirlər. Burada, əlbəttə, bir həqiqət vardır. Çünkü Tərkiyə faktiki olaraq Suriyada Rusiya ilə rəqabet apara biləcək yeganə region dövləti olduğunu hərbi və diplomatik sferada sübut etdi. Bundan başqa, hətta Əsəd ordusuna qarşı əməliyyat aparmaq hüququnu da real olaraq əldə etdi. Digər tərəfdən, Tərkiyə addımlarla bütövlükdə Qərbin və NATO-nun dəstəyini qazandı. Rusiya anladı ki, Tərkiyə ancaq regionun güclü dövləti deyil, o, həm də dünya çapında sözü keçən və qiyməti bilinən gücdür.

Bunlarla yanaşı, R.T. Ərdoğan ölkə daxilində ona qarşı olan hücumları dəf etmək imkanı əldə etdi. V.Putinin türk əsgərlərinin hələk olmasından Ərdoğanın bərk narahat olmasını açıq deməsi, daha çox külli şüra təsir məqsədi güdür. Bununla yanaşı, şübhəsiz ki, bu, həm də bütün Tərkiyənin məsələyə həssas yanaşması əlamətidir. Kremlin bunu anlaması və qəbul etmesi diplomatik və siyasi uğurdur.

Eyni zamanda, V.Putinin strateji aspektdə daha çox dividend əldə etdiyini də demək lazımdır. Məsələ ondan ibarətdir ki, B. Əsəd İdlibin xeyli hissəsinə nəzarət edir. Faktiki olaraq, orada hökumət qüvvələrinin mövcudluğu təmin olundu. Doğrudur, Putin və Ərdoğan insanların öz yurdlarına qayıtmışının təmin olunmasında da razılığa geldilər. Lakin təcrübə göstərir ki, bu, ya baş verməyə bilər, ya da tam şəkildə reallaşmaz. Eyni zamanda, bu faktordan sonrakı mərhələdə siyasi-hərbi təxribat kimi də istifade edə bilərlər.

Moskva bunlarla yanaşı, faktiki olaraq, təşəbbüsün Qərbə keçməsinin qarşısını alı. Əgər V.Putin R.T. Ərdoğanın şərtləri ilə razılaşmasa idi, Suriya və Tərkiyə ilə yanaşı, bütövlükde Yaxın Şərqi mövqelərinin itirə bilərdi. İndi isə orada daha da güclənmək üçün əlavə dividend əldə etdi. Şübhə yoxdur ki, Tərkiyə istədiyinə nail olduqdan sonra Rusyanın regiondakı fəallığına əngəl olmağa çalışmayıacaq. Mümkündür ki, müttefiq də olmasın, lakin Moskva faktiki olaraq regionda söz sahiblərindən biri olmaq şansını qoruyub saxladı.

Dəməşq üçün də əlverişli vəziyyət yaranır. Bir tərəfdən, İdlibdə yeni mövqelər əldə edir və strateji avtomobil yoluna ruslar vasitəsilə nezaret edə bilir. İndi Əsədə aid yüklerin M4 və ya M5-dən keçə bilməsi üçün elə bir əngəl qalmır. Həm də ərazi baxımından müxalifləri sıxışdırılmış olur. Növbəti mərhələdə dəfə olmaq üçün zəmin hazırlanıb.

Bunların fonunda Qərbin geosiyası dividendləri də az əhəmiyyət kəsb etmir. Hələlik Vaşinqton və Brüssel hansısa nailiyy-

yətləri ilə öyüne bilmirlər. Onların ixtilaf yaratmaq planı pozulub. Ekspertlər burada daha çox İsrailin uğursuz olduğuna diqqət çəkirler. Belə hesab edildi ki, İsrail Yaxın Şərqi İslama məzhəb savaşını yeni seviyyəyə qaldıra biləcək. Ancaq Ankaranın sayılıqlı və təmkinli davranışını yeni yol vermedi. Müsəlman dünyasının tanınmış simaları da müəyyən məqamları izah etdilər. Bütün bunlara görədik ki, Qərb hələlik bir qədər kənara çəkilmiş kimi görünür. Lakin real vəziyyət heç də belə deyil.

Ekspertlər hesab edirlər ki, Tərkiyə-Türkiyə razılaşmaları problemin həlli deyil - tərəflər sadəcə taym-aut götürüb. Bu, müvəqqəti tarazlıqdır, çünkü ortada qeyri-müvəyyənliliklər az deyil. Hətta əldə edilən razılıqlar nə dərəcədə qalıcı olacağına inam yoxdur. Ayrıca Qərb diplomatları eyham edirlər ki, razılaşmala əməl olunacağı məlum deyil. İstenilən an pozula bilər. Deməli, təxribat ehtimalı qalmaqdadır. Buna qarşı Moskva və Ankaranın hansı addımlar ata biləcəyini zaman göstərəcək.

Bəs Tərkiyə Prezidentinin Rusiyaya səfərinin nəticələrini uğurlu saymaq olarmı? Bizcə, tam uğurlu bir səfər oldu. Hər şeydən önce, Tərkiyə regionda söz sahibi olduğunu sübut etdi. İstenilən geosiyası oyunçu onunla hesablaşmağa məcburdur. Bundan başqa, atəşkəsin əldə olunması çox ciddi bir uğurdur. Bu, həm insan itkisi ni minimuma endirir, həm də Tərkiyənin mühəribə arzusunda olmadığını göstərir. Ankara Suriya da daxil olmaqla bütün regionda sabitlik və sülhün tərəfdarıdır.

Nəhayət, bu səfər göstərdi ki, Tərkiyə geosiyası aspektidə dəhə güclü mövqeyə yüksələ bilib. O, həm hərbi güc ortaya qoya bilir, həm də siyasi-diplomatik fəaliyyətlə barişa nail olur. Suriya məsəlesi bu baxımdan bir təcrübədir. Ondan sonra Dağlıq Qarabağ münaqışının hellinde rus-türk danışqları gələ bilər. İki böyük dövlət Yaxın Şərqi anlaşa bildiyi kimi, Qafqazda da ortaq mövqeyə gələ bilərlər. Niyə də olmasın?

Newtimes.az

Dezinfeksiya işləri üçün kimə və necə müraciət etməliyik?

Bu gün ölkəmizdə müəssisələr, məktəblər, əhalinin kütləvi toplaşduğu ərazilərdə dezinfeksiya işləri plana uyğun olaraq davam etdirilir. Ümumi görülən işlərin hesabatı qısa müdaddətə ictimaiyyətə təqdim olunacaq". Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Gigiya ve Epidemiologiya Mərkəzinin şöbə müdürü Ziyəddin Kazımov deyib.

Özel müəssisələrdə dezinfeksiya işləri aparılırmı?

O bildirib ki, özel müəssisələrdə dezinfeksiya ilə bağlı işlərin məsuliyyəti sahibkarlıq subyektlərinin rəhbərlərinin üzərinə düşür: "Sahibkarlıq fealiyyəti, eləcə də digər qanunverici aktlarında da göstərilir ki, insanların sağlamlığının qorunması vacibdir. Bütün müəssisələrdə dezinfeksiya işləri həyata keçirilmelidir. Lakin əfsuslar olsun ki, bəzi sahibkarlıq subyektləri dezinfeksiya işlərinin aparılmasına təşəbbüs göstərmir. Yalnız hər hansı hadisənin baş verdiyi zaman dezinfeksiya işlərini aparmağa can atırıq. Amma əslində bu işlər il ərzində həyata keçirilməlidir".

Bunun üçün kime müraciət etməliyik?

Şöbə müdürü söyləyib ki, özel müəssisələr dezinfeksiya işləri ilə bağlı ərazi üzrə dezinfeksiya şöbəsi və ya Bakı şəhəri Dezinfeksiya şöbəsinə müraciət etməlidirlər: "Görüləcək işlərlə bağlı müqavilə bağlanılır, Planlı şəkildə təsərrüfat hesabına xidmet göstərilir. Bunun üçün Tarif Şurası tərəfindən təsdiqlənən maliyyə vəsaiti nəzərdə tutulur ki, qanunvericilik aktlarında da bu məsələ öz əksini tapıb".

Sahibkarlar təşəbbüs göstərirmi?

Z.Kazımov qeyd edib ki, yeni növ koronavirusla bağlı yolkuma təhlükəsi özəl müəssisələrində bu məsələyə diqqət ayırmadı səbəb olub: "Artıq bir sırə özəl şirkət və müəssisələrin dezinfeksiya işləri ilə bağlı xidmətlərə müraciət sayında artım qeydə alınır. Lakin bu daimi olmalıdır. Hamımızın vətəndaş olaraq ilk növbədə borcu sağlamlığıımızı qorumaqdır. Dövlət təşkilatlarının da borcu özəl müəssisələrlə müqavilə bağla maqdır".

Müqavilə bağlayarkən diqqət edəcəyimiz MƏQAMLAR

O qeyd edib ki, özəl müəssisələr dezinfeksiya işləri ilə bağlı bağlanan müqavilədə yer alan öhdəliklərə yaxından tanış olmalıdır: "Bağlanan müqavilədə öhdəliklər göstərilir. Ona görə də sahibkarlar ayrı-ayrı maddələrin eks olunduğu müqavilə ilə tanış olmalıdır, yalnız bundan sonra xidmet göstərilir. Onu da qeyd edək ki, dezinfeksiya işləri aparılkən insanlar həmin ərazidən uzaq tutulmalıdır".

Yaşayış binalarında vəziyyət necədir?

Qurum rəsmisi vurğulayıb ki, yaşayış binalarında dezinfeksiya işləri ilə bağlı vəziyyət daha fərqlidir: "Çünki, binalar iki qrupa bölünür. Postsovət dövründə tikilən binalar Mənzil İstismar Sahələrinə, onlar da Mənzil Kommunal Tesərrüf Departamentlərinə tabe olduğundan paytaxtda olan beş binaların dezinfeksiya işləri üçün Bakı şəhər Mənzil Kommunal Departamenti dezinfeksiya şöbələri ilə müqavilələr bağlayır. Özəl sektor'a aid olan

Müslüm Maqomayevin abidəsi ucaldılacaq

Prezident İlham Əliyev martın 12-də görkəmli sanətkar, dünya şöhrəti opera və estrada müğənnisi, SSRİ Xalq artisti Müslüm Maqomayevin abidəsinin ucaldılması haqqında Sərəncam imzalayıb. AZERTAC xəber verir ki, Sərəncama əsasən, Müslüm Maqomayevin abidəsinin ucaldılması ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsi Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti ilə Mədəniyyət Nazirliyinə tapşırılıb.

MMC binalarının hər biri sədri olduğu üçün onlar yaxınlığda olan dezinfeksiya idarələrinə xidmetin göstərilməsi ilə bağlı müraciət edə bilər".

Nailə Məhərrəmova

"Manatın sabitliyinin qorunması inqilabi sosial islahatların nəticələrinin daha da möhkəmləndirilməsi üçün zəmindir"

Manatın sabitliyinin qorunması inqilabi sosial islahatların nəticələrinin daha da möhkəmləndirilməsi üçün zəmindir. AZERTAC xəber verir ki, bu sözləri İqtisadi İslahatlarin Təhlili və Komunikasiya Mərkəzinin (İİTKM) icraçı direktoru Vüsal Qasımlı Azərbaycan hökumətinin qlobal şöklərə qarşı tədbirələr planını şərh edərkən deyib.

O bildirib ki, neft bazarında qiymətlərin "çökmesi" və koronavirusun təsirindən yanmış qlobal böhranın Azərbaycana olan təsirlerini azaltmaq üçün Prezident İlham Əliyevin tapşırığı əsasında Azərbaycan hökuməti əsas siyaset istiqamətlərini müəyyənləşdirib. Bu mənada hökumətin tədbirlərini iki qrupda təsnifləşdirmək olar. Birincisi, koronavirus xəstəliyinin yayılmasının qarşısının alınması, ikinci isə qlobal iqtisadi böhranın Azərbaycana təsirlerinin azaldılmasıdır. İlk növbədə, Nazirlər Kabinetinin yanında operativ qərgah Azərbaycan vətəndaşlarının sağlamlığının qorunması üçün fealiyyət göstərir. Nazirlər Kabineti bunun üçün Tədbirlər Planı təsdiq edib, koronavirusun yayılmasının qarşısının alınması və müvafiq profilaktik tədbirlərin effektivliyinin yüksəldilməsi məqsədilə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) ilə birgə intensiv iş aparılır, verilən bütün tövsiyələrin yerine yetiriləcək üçün fealiyyət göstərilir. İqtisadi tədbirlərin başında isə valyuta bazarında tələb-təklifi tənzimlənməsi, manatın sabitliyinin qorunması, inflifikasiyanın nəzarətdə saxlanması və bazarlarda spekulyasiyalara yol verilməməsidir.

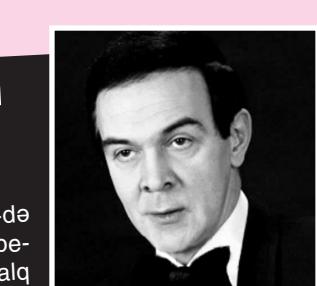
"Əmanətlərin tam sağoltanması məsələsi də yaxın günlərdə həllini tapacaq. Mərkəzi Bankda Dövlət Neft Fonduñun iştirakı ilə keçirilən valyuta hərraclarında bu həftə ərzində bazarın tələbini tam ödəyəcək məbləğdə valyuta satılıb. Manatın sabitliyinin

qorunması 2019-cu ildə həyata keçirilən inqilabi sosial islahatların nəticələrinin daha da möhkəmləndirilməsi üçün zəmindir. Azərbaycan hökuməti tərəfindən dövlət bütçəsinin icrasının tam həyata keçirilməsi, xərcərin optimallaşdırılması və səməreli istifadəsi istiqamətdə tapşırıqlar müəyyənləşdirilib. Xüsusilə sosial programlarının tam icrası nəzarətə götürülüb. Ünvanlı sosial yardım, ictimai işlər, özünüməşşulluq, kirayə mənzil, icbari tibbi siyorta,

sosial ipoteka kimi sosial layihələr tam icra ediləcəkdir. Bu il dövlət bütçəsinin sosial-yönümlü xərcləri 10,4 milyard manat proqnozlaşdırılır ki, bu da ötən illə müqayisədə 2,6 milyard manat və ya 33,5 faiz çoxdur. Azərbaycan Prezidentinin tövsiyəsinə uyğun olaraq özəl sektor da mövcud iş yerlərinin saxlanılması və yeni iş yerlərinin açılmasına feal olmalıdır. Dövlətimizin başçısının tapşırığına uyğun olaraq kiçik və orta sahibkarlığın daha geniş miqyasda dəstəklənməsi və ölkədə sərməye qoyuluşunun artırılması istiqamətdəki tədbirlər xüsusi olaraq iqtisadi artımın dayanıqlılığının təmin edilməsinə hesablanıb. Bu ilin ilk iki ayında əsas kapitala yönəldilən vəsaitlər 12,7 faiz artıb və hökumət bu tempin saxlanılmasına çalışacaq. Hökumətin tədbirləri sırasına qlobal böhranın təsirindən daha çox ziyan çekmiş sahələrin dəstəklənməsi də daxildir. Xüsusilə neftdən sonra ölkəyə en çox gəlir getirən turizm sektorunun dəstəklənməsi gündəlikdədir. İqtisadiyyat üçün sistem əhəmiyyətli müəssisələrin dayanıqlılığı təmin olunacaq. Neftin qiymətlərinin tədiye balansına təsirlerinin proqnoz ssenariləri hazırlanıb ki, bu sahədə görülən tədbirlər tədiye balansının tarzlığının qorunmasını təmin edəcəkdir. Hökumətin antiböhran tədbirlərinin səmərəliliyinin artırılması üçün özəl sektor, vətəndaş cəmiyyəti və beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlıq da gündəmdədir", - deyə o bildirib.

Hulusi Kılıç: "Prezident İlham Əliyev parlamentdəki çıxışında Türkiyənin yanında olduğunu bir daha açıq şəkildə bildirdi"

Prezident İlham Əliyevin altıncı çağırış Milli Məclisin ilk iclasındaki çıxışı Azərbaycanın gelecek strateji inkişaf proqramlarını eks etdirən tezislərdən ibarət idi. Dövlət başçısının parlamentin və deputatların daha feal olmasının vacibliyinə dair tövsiyələri, eləcə də Dağılıq Qarabağ problemi ilə bağlı hücum diplomatiyası taktikası barədə fikirləri hər bir deputatın qarşısında təxirəsalınmaz vəzifələr qoyur. Yeni parlamentin tərkibi, rəhbərliyə və komitə sədrlərinə müxalif partiyalarını və biterəfləri təmsil edən deputatların seçiləsi Azərbaycanda demokratik dəyərlərə sədəqətin təzahürüdür.

Bu fikirləri AZERTAC-a açıqlamasında Türkiyənin Azərbaycandakı sabiq səfiri Hulusi Kılıç bildirib. Prezident İlham Əliyevin çıxışında miqrantlar, ölkələrinin tərk etmək məcburiyyətində qalan insanların acı taleyi, onlara göstərilən düşmən münasibətə bağlı fikirlərini siyasi liderin qətiyyətli mövqeyi kimi dəyərləndirən sefir deyib: "Dövlət başçısı çıxışında Türkiyənin 4 milyon qacqına ev sahibliyi etməsini diqqətən qarşıladıq. Açıq şəkildə dünyadakı ikili standartları ittiham etdi. Digər tərəfdən, bu ifadelerin altında dərin mənalar var. Bu, bir mesajdır ki, əgər Dağılıq Qarabağ problemi ədalətli şəkildə həll olunsaydı, bu gün Suriya böhranı da baş verməzdı. Əgər zamanında Avropa ölkəleri və beynəlxalq təşkilatlar bir milyondan çox azərbaycanlı qacqın, köçkünün taleyinə bigənə qalmayıb, indi bu bölgənin özü milyonlarla qacqının qarşısında aciz olmazdı. Hər bir vətəndaşımız, o cümlədən mənəm üçün qururvericidir ki, Prezident İlham Əliyev bütün məqamlarda olduğu kimi, parlamentdəki çıxışında da bir daha Türkiyənin yanında olduğunu açıq şəkildə ifadə etdi".

VI çağırış Milli Məclis İslahatlar strategiyasının reallaşmasında mühüm rol oynayacaq

*Milli Məclisin deputati, YAP Siyasi Şurasının üzvü
Ramin Məmmədovun yap.org.az-a müsahibəsi*

- Ramin müəllim, VI çağırış Milli Məclisin ilk iclasında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dərinməzmunlu çıxış etdi. Dövlətimizin başçısı çıxışı zamanı parlamentin deputatlarına müəyyən tövsiyələr verdi. Size, bu tövsiyələr deputatlar üçün nə kimi məsuliyyət yaradır?

- Altıncı çağırış Milli Məclisin ilk iclasında Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev sözün əsl mənasında tarixi çıxış etdi. Bu tarixi çıxışın bir neçə komponenti var. Cənab Prezident həm ölkəmizdə həyata keçirilən siyaset, həm parlamentin işinin neçə qurulması, həm də bütövlükdə Azərbaycan cəmiyyətinin bundan sonra ki mərhələlərdə inkişafına dair çox mühüm, ənəmlı fikirlər bildirdi, dəyərli tövsiyələrini səsləndirdi. Ümumilikdə, yeni tərkibdə Milli Məclisin ilk iclasında ölkə rəhbəri tərəfindən irəli sürülən fikirlərə Azərbaycan dövlətinin və cəmiyyətinin inkişafı üçün yol xəritəsi kimi qiymət vermək olar. Bu yol xəritəsinin bir sıra komponentləri var. Cənab Prezident çıxışında parlament seçkilərinə qiymət verərək belə bir fikir səsləndirdi ki, bu seçki Azərbaycan xalqının iradəsinə əks etdirir. Dövlətimizin başçısı qeyd edib: "Bütün siyasi qüvvələrin iştirak etdiyi seçkilər nəticəsində çoxpartiyalı parlament formallaşdırıb və hesab edirəm ki, bu, demokratiyanın inkişafında ənəmlı addımdır. Bildiğiniz kimi, Yeni Azərbaycan Partiyası yerlərin əksəriyyətini qazanıb. Təbii ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının Milli Məclisdə sözü kifayət qədər qiymətlidir və təsirlidir".

Əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan, Onun ideyaları ətrafında birləşən, bugün cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə çox uğurla addımlayan Yeni Azərbaycan Partiyasının namızədləri parlamentdə yenə də çoxluq nail oldular. Bu öz-özünlüyündə Azərbaycan cəmiyyəti, xalqı tərəfindən partiyamıza olan yüksək etimaddir.

Diger komponent ondan ibarətdir ki, yeni formalaşmış Milli Məclis Azərbaycanda növbəti illər üçün həm cəmiyyət, həm də parlament daxilində yeni ənsiyyət, yeni dialoq platforması formalaşmasını ifadə edir. Çoxpartiyalı parlamentin ilk iclasında yeni rəhbərliyin, eləcə də, komitə rəhbərliyinin seçimində bu amil özünü ifadə edir. Bu fakt siyasi plüralizmin tezahürü olmaqla yanaşı, siyasi dialoq sisteminin yeni mərhələdə formalaşmasının göstəricisidir. Cənab Prezident çıxışında cəmiyyətə səslənərək bundan sonra da siyasi dialoqun daha geniş vüsət alması üçün tərəflərin açıq dialoqa hazır olmasının işaretini verdi.

Bunun üçün münbit şərait yaradılıb.

Başa bir məqam odur ki, Azərbaycanın öten illər ərzində böyük nailiyyətlər qazanıb və cənab Prezidentin İslahatlar strategiyası uğurla həyata keçirilir. Yeni tərkibli Milli Məclisdə də bu faktor özünü göstərir. Parlament ümumi İslahatlar konsepsiyasından kənarda qala bilməzdi. Növbədənən parlament seçkilərinin keçirilməsi də bu İslahatlar strategiyasının reallaşması ilə bilavasitə bağlıdır.

Yeni parlamentin üçdə bir hissəsi yeni simalardır. Burada gənclər də üstünlük təşkil edir, müxtəlif sahələrdə fəal olan gənclər etimad göstərilir. Parlamentin yeniləşməsi, gəncləşməsi ondan xəbər verir ki, bundan sonra da parlament dövlətimizin İslahatlar kursuna öz töhfəsini verəcək.

Gənclərin irəli çəkilməsi onlar üçün yaradılan böyük şəraitdir, onların inkişafına yönəlmış ciddi addımdır. Gənclər bu addımdan maksimum faydalanan cəmiyyətin inkişafı üçün səylərini əsirgəməlidirlər. Bilirsiz ki, bu il ölkəmizdə "Könüllülər İli"dir. Bu il çərçivəsində dövlətimiz gənclərin müxtəlif sahələrdə inkişafı ilə bağlı addımlar atmaqdadır.

Gəncləşmə müasirlik anlamını ifadə edir və müasirlik də mütləq mənada xalqımıza məxsus olan milli mənəvi dəyərlərin aradan çıxmazı hesabına olmamalıdır. Tam əksinə, milli mənəvi dəyərlərə yiyələnmiş gənclərimiz paralel olaraq müasir biliklərə, təcrübəyə sahib olmalıdır. Bu konteksdə dövlətçilik ənənələrinin möhkəmləndirilməsi işinə öz töhfələrini verməlidirlər.

- Yeni millət vəkili kimi parlamentin ilk iclasında iştirak etdiniz. Sizin üçün millət vəkili statusu hansı anlama ifadə edir?

- Millet vəkili olmaq böyük şərəkdir, eyni zamanda böyük məsuliyyətdir. Mənim üçün məsuliyyət hiss daha öndə gəlir. Cənab Prezidentin çıxışından da özüm üçün nəticələr çıxdırm. Millet vəkili kimi gələcək fəaliyyətimdə dövlət başçısının tövsiyələri həzər zamanında olacaq. Bu tövsiyələrə uyğun öz işimi quracağam.

Şəxsən mən Prezidentimiz, partiyamız, seçicilərimiz qarşısında məsuliyyət daşıyıram. Bu etimadı doğrultmaq üçün həm qanunvericilik sahəsində fəal olmağa çalışacağam, həm də seçicilərin problemlərinin həlli ilə məşğul olacağam.

Bütövlükdə, yeni tərkibli parlament Prezident İlham Əliyevin çoxşaxəli İslahatlar strategiyasına cavab verəcək bir tərkibdir və İslahatlar prosesində vacib rol oynayacaq.

- Prezident İlham Əliyevin hə-

yata keçirdiyi İslahatlar strategiyasının vacib tərkib hissələrindən biri yeni müasir biliklər, müasir baxışlara, dünya standartlara cavab verən gənclərin müxtəlif dövlət strukturlarına, seçkili orqanlara və s. ənəmlı vəzifelərə irəli çəkilməsi ilə bağlıdır. Yeni tərkibli Milli Məclisdə də bu faktor özünü göstərir. Parlament ümumi İslahatlar konsepsiyasından kənarda qala bilməzdi. Növbədənən parlament seçkilərinin keçirilməsi də bu İslahatlar strategiyasının reallaşması ilə bilavasitə bağlıdır.

Yeni parlamentin üçdə bir hissəsi yeni simalardır. Burada gənclər də üstünlük təşkil edir, müxtəlif sahələrdə fəal olan gənclər etimad göstərilir. Parlamentin yeniləşməsi, gəncləşməsi ondan xəbər verir ki, bundan sonra da parlament dövlətimizin İslahatlar kursuna öz töhfəsini verəcək.

Gənclərin irəli çəkilməsi onlar üçün yaradılan böyük şəraitdir, onların inkişafına yönəlmış ciddi addımdır. Gənclər bu addımdan maksimum faydalanan cəmiyyətin inkişafı üçün səylərini əsirgəməlidirlər. Bilirsiz ki, bu il ölkəmizdə "Könüllülər İli"dir. Bu il çərçivəsində dövlətimiz gənclərin müxtəlif sahələrdə inkişafı ilə bağlı addımlar atmaqdadır.

Gəncləşmə müasirlik anlamını ifadə edir və müasirlik də mütləq mənada xalqımıza məxsus olan milli mənəvi dəyərlərin aradan çıxmazı hesabına olmamalıdır. Tam əksinə, milli mənəvi dəyərlərə yiyələnmiş gənclərimiz paralel olaraq müasir biliklərə, təcrübəyə sahib olmalıdır. Bu konteksdə dövlətçilik ənənələrinin möhkəmləndirilməsi işinə öz töhfələrini verməlidirlər.

- Yeni millət vəkili kimi parlamentin ilk iclasında iştirak etdiniz. Sizin üçün millət vəkili statusu hansı anlama ifadə edir?

- Millet vəkili olmaq böyük şərəkdir, eyni zamanda böyük məsuliyyətdir. Mənim üçün məsuliyyət hiss daha öndə gəlir. Cənab Prezidentin çıxışından da özüm üçün nəticələr çıxdırm. Millet vəkili kimi gələcək fəaliyyətimdə dövlət başçısının tövsiyələri həzər zamanında olacaq. Bu tövsiyələrə uyğun öz işimi quracağam.

Şəxsən mən Prezidentimiz, partiyamız, seçicilərimiz qarşısında məsuliyyət daşıyıram. Bu etimadı doğrultmaq üçün həm qanunvericilik sahəsində fəal olmağa çalışacağam, həm də seçicilərin problemlərinin həlli ilə məşğul olacağam.

Bütövlükdə, yeni tərkibli parlament Prezident İlham Əliyevin çoxşaxəli İslahatlar strategiyasına cavab verəcək bir tərkibdir və İslahatlar prosesində vacib rol oynayacaq.

"Koronavirusla bağlı şayiə yayanların barəsində hüquqi məsuliyyət tədbirləri görülcək"

Bəş Prokurorluq və Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) birgə məlumat yayib. APA-ya daxil olan məlumatda bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının Nazirliyə Kabinetin yanında operativ qərargah tərəfində koronavirus xəsteliyinin qarşısının alınması üzrə həyata keçirilən qabaqlayıcı tədbirlər, virusa yoluxmuş və karantinə yerləşdirilmiş şəxslərin sayı, onların müalicəsi və s. barədə ictimaiyyət mütəmadi məlumatlandırılır.

"Lakin ayrı-ayrı şəxslər tərəfində sosial şəbəkələrdə və "watsapp" ani mesajlaşma tətbiqi vasitəsilə koronavirus xəsteliyi ilə mübarizədə insanlarda təşviş və çəşqinqılıq yarada biləcək tədbirlərin görülməsi haqda müxtəlif şayiələr yayılır."

Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu və Daxili İşlər Nazirliyi vətəndaşları belə yalan məlumatlara inanmamağı, yalnız səlahiyyətli dövlət orqanlarının məlumatlarını nəzərə almağa çağırır. Eyni zamanda həqiqəti eks etdirməyən, cəmiyyətdə sünə ajitaj yaratmağa hesablanmış bu cür əsəssiz və uydurma informasiyaları yayan şəxsləri xəbərdar edir ki, yol verdikləri qanunaziddə əməlle-re görə barələrində hüquqi məsuliyyət tədbirləri görülcəkdir", - deyə məlumatda qeyd olunub.

**Paşinyandan ŞOK etiraf:
"Əsgərimiz it yeməyi yeyir"**

Bizim orduduk situasiya barədə mənə məlumat verilendə ilk emosional reaksiyam kabinetin tərk etmək arzusu idi, çünki fəlakəti vəziyyət idi. Axar.az xəber verir ki, bunu Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyan deyib.

"Bunun barəsində indi danışmaq yaxşı deyil, amma nümunələr getirəcəyəm. Serj Sərkisyan özü də bu nümunəni getirir və deyirdi ki, oğlanları 80-ci illərin silahlarıyla savaşırdılar. Əger siz Qarabağın qoruyucuları idinizsə, niyə orдумuz 80-ci illərin silahlarıyla döyüşürdü? Əger siz Qarabağın qoruyucuları idinizsə, niyə 2018-ci ilin vəziyyətinə əsasən, Qarabağ və Ermənistanın dağlımış hava hücumundan müdafiə sistemi vardi? Belə dağlışlı sistemle Qarabağı saxlayırdınız? Ayılar və itlər üçün nəzərdə tutulan qida ilə əsgərlərimizi təchiz edirdiniz ki, onlar Qarabağı qorusunlar? Serj Sərkisyan əsgər üçün nəzərdə tutulan yeməyi nə vaxtsa yeyibmi? 2018-ci ilin mayında cəbhəyə gedəndə mənə əsgər yeməyi verdilər, bir saat yarım sonra qırçılanmadan nə edəcəyimi bilmirdim", - deyə o bildirib. Paşinyan Sərkisyan, Robert Köçəryan, Qagik Xaçatryan, Qagik Bəyləryan, Aram Arutyunyan və digərlərindən oğurlanmış pulları qaytarmasını tələb edib.

Azərbaycanın ali məktəblərində tədris ilinin müddəti 15 gün uzadılıb

Azərbaycanın ali məktəblərində tədris ilinin müddəti 15 gün uzadılıb. AZƏRTAC xəber verir ki, bu barədə Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov imzası ilə ali məktəb rəhbərlərinə məktub gönderilib. Məktubda bildirilir ki, dəslər mayın 30-də deyil, iyunun 15-də bitəcək. İmtahanlar isə iyunun 15-də başlayacaq və iyulun 13-də başa çatacaq. Buraxılış kursları istisna olmaqla digər tələbələrin dərsleri martın 27-de başlayacaq və mövcud akademik təqvimlə müəyyən edildiyi kimi mayın 30-də deyil, iyunun 15-də davam edəcək (15 gün - 2 həftə artırılır). Müvafiq olaraq imtahan sessiyasına mövcud akademik təqvimdə ayıran həftələrin sayı 5 deyil, 4 həftə müəyyən edilib.

Ali təhsil müəssisələrinin sonuncu kurs tələbələrinin nəzeri təlim müddətinin başa çatdığını, onların hazırda təcrübədə olduğunu nəzərə alaraq müvafiq ixtisaslar üzrə sonuncu kursda təhsil alan tələbələrin ("Təhsil" ixtisasları qrupuna daxil olan ixtisaslar (pedagoji ixtisaslar) üzrə təhsil alanlar istisna olmaqla) tədris qrafikə dəyişdirilmiş. Yəni, dövlət attestasiyasının keçirilməsi qrafikə uyğun iyun ayının sonuna qədər aparılacaq.

"Təhsil" ixtisasları qrupuna daxil olan ixtisaslar (pedagoji ixtisaslar) üzrə tələbələrin təcrübəsi (təcrübə orta ümumtəhsil məktəblərində aparıldığına və burada dərsler iyunun 14-nə qədər davam etdiriləcək və bu zaman dövlət attestasiyası iyunun 15-dən iyulun 13-nə qədər aparılacaq.

Azərbaycan multikulturalizminin dünyada tanıtılması, beynəlxalq arenada təbliği və təşviqi ilə bağlı mühüm layihələr həyata keçirir. Bununla da tolerantlıq və multikulturalizm məkanı olan Azərbaycan həm ölkədə, həm də bütün dünyada tolerantlıq və mədəniyyətlərərəsi dialoqa töhfələrinə verir. Ölkəmizdəki multikulturalizm mühiti müxtəlif xalqların və etnik qrupların dilinin, dininin və ümumilikdə, mənəvi mədəniyyətinin inkişafına geniş imkanlar yaradır. Əlverişli təbii-coğrafi mövqeyi tarixin müxtəlif dövrlərində bir sərə qədim tayfa və xalqların ölkəmizdə məskunlaşmasına səbəb olmuşdur.

Qərblə Şərq arasında körpü olan bu əraziləre köç edən xalqların hər biri Azərbaycan etnomədəni mühitinin, Azərbaycan xalqının etnososial birliyinin formalasmasına özünəməxsus rəng qatmışdır. Bununla da, onlar Azərbaycanın mənəvi irlisinin daha da zənginləşməsinə öz töhfələrini vermiş, bütövlükde, Azərbaycan mənəvi mədəniyyətinin tərkib hissəsinə çevrilmişlər. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycan dünyada "etnoqrafik xəzinələr muzeyi" kimi tanınır. Müxtəlif tarixi dövrlərde Azərbaycan ərazisində məskunlaşmış dini-etnik qruplar burada özərini, nəinki yad hesab edib, hətta yerli əhalisi ilə qaynayıb-qarışdır, qohumluq əlaqələri qurublar.

Fərqli dini konfessiyaların nümayəndələri hər zaman Azərbaycan xalqı ilə həmşə olub, Azərbaycanın azadlığı və firavanilığı uğrunda mübarizə aparıblar. Azərbaycan Respublikasının din sahəsində apardığı siyaset cəmiyyətdə dinin müxtəlif formalarda mövcudluğunu nəzərə alaraq, fikir, söz və vicdan azadlığı üzərində qurulub. Dövlətin din sahəsindəki siyaseti beynəlxalq hüququn prinsiplərinə və normallarına, Azərbaycan Respublikasının qoşulduğu beynəlxalq mütəxəssislərə, ölkə konstitusiyasına və digər normativ-hüquqi aktlara esaslanır. Bu ölkədə hər kəs mənsubiyətindən və irqindən asılı olmayaq, azad nefəs alır, sərbəst fəaliyyət göstərir.

Azərbaycan ərazisində mescidlerin, pravoslav, katolik, gürcü-pravoslav kilsəsi, sinaqoq və digər ibadət yerlərinin fəaliyyəti multikultural mühitin mövcudluğuna tam əsaslanır. Azərbaycan ərazisində 2000-dən artıq məscid, 13 kilsə, 7 sinaqoq və digər ibadət yerləri fəaliyyətdədir və bu, artıq tolerant mühitin mövcudluğunu tam əsaslandırır.

Artıq Azərbaycan tolerant bir ölkə olaraq tanınır və Azərbaycan modeli dünyada öyrənilir. Bir çox dünya ölkələrində Azərbaycan multikulturalizmi fənn kimi tədris olunur. Bu günlərdə ABŞ-in Yuta Ştat Senati tərəfindən Azərbaycanın dinlərərəsi harmoniya və multikulturalizm ənənələrini təqdir eden bəyannamə qəbul etməsi heç də təsadüfi deyildi. Bəyannamədə Azərbaycandakı dinlərərə tolerantlıq mühiti təsvir olunaraq, bu mühitin gücləndirilməsində

Azərbaycan hökumətinin önemli rolü vurgulanır. Azərbaycan bu gün dünyada dini azadlıqlara göstərdiyi hörmət və dinlərərəsi toleranlığına görə böyük imicə malikdir.

Çətin bölgədə yerləşən Azərbaycan bu gün dinlərərəsi harmoniya üzrə gözəl bir örnəkdir. Azərbaycan xalqı digər xalqlara qarşı həmişə tolerantlıq gösterib və bu gün də bu ənənə qorunub-saxlanılır. Dünyada terror, ksenofobiya və irqçılıkla bağlı münaqışlər baş verdiyi halda, Azərbaycanda müxtəlif xalqların nümayəndələri əmin-amanlıq şəraitində yaşayırlar. Azərbaycan əsrlərdir fərqli din və mədəniyyətlərin qovuşusunda yerləşir, ölkədə tarix boyu tolerantlıq və multikulturalizm mövcud olub, müxtəlif etnik qrupların və dinlərin nümayəndələri burada sülh şəraitində birge yaşayırlar. Terrorizmin baş alb getdiyi dün-

yada, islamə qarşı hücumların artdığı və islamofobiyanın gücləndiyi bir zamanda, Azərbaycan öz multikultural dəyərlərini təbliğ edir. Sülhə nail olmaq imkanlarına maneq törədən qeyri-sabit dövlətlər Azərbaycandakı əmin-amanlıqlıdan və tolerantlıq ənənələrindən bəhrələnmelidirlər. Azərbaycan istər ölkə seviyyəsində, istərsə də beynəlxalq seviyyədə dinlərərəsi ve coxmədəniyyəti harmoniyanın inkişafına təkan verir və bu nailiyyətin davamlı olmasına üçün tədbirlər həyata keçirir.

Ölkəmizin beynəlxalq arenadakı müsbət imicinin möhkəmləndirilməsi, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, eləcə də, mədəni müxtəlifliyin idarə edilməsi sahəsində eldə etdiyi uğurlu təcrübə dünya ölkələri tərəfində yüksək qiymətləndirilir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Azərbaycan dinlərərəsi harmoniya üzrə örnəkdir

"Azərbaycanı Türkmənistan üçün cazibədar edən amillərdən biri də ölkəmizdə həyata keçirilən çoxşaxəli islahatlardır"

Azərbaycan-Türkmənistan münasibətlərinin getdikcə daha dənəmik və qarşılıqlı faydalılıq prinsipi əsasında inkişaf enerji və nəqliyyat dəhlizlərinin şaxələndirilməsi üçün yeni imkanlar açmaqla yanaşı, Asiya sub-regionlarında yaşayan, əsasən eyni kökə, mədəniyyətə, tarixə malik olan xalqların qurduğu dövlətlər arasında əlaqələrin intensivləşməsi əməkdaşlığın genişlənməsində mühüm rol oynaya biləcək əlverişli platformanın yaradılmasına xidmət edir. Azərbaycan-Türkmənistan münasibətlərinin mövcud strateji tərəfdəşliq müstəvisinə qədər inkişaf etdirilməsində Prezident İlham Əliyevin müstəvəna xidmətləri var. Bunu qardaş Türkmənistanın dövlət başçısı Qurbanqulu Berdiməhəmmədov da öz çıxışında xüsusi olaraq qeyd etdi. Bu isə Azərbaycan Prezidentinin regionda və dünyada baş verən proseslərə yanaşmasından, strateji dünyagörüşünə malik olmasından və uzaq hədəfləri dəqiq müəyyənləşdirməsindən irəli gəlir.

Bu fikirləri AZORTAC-a açıqlamasında siyasi ekspert Elçin Mirzəbəyli bildirib. Ekspert qeyd edib ki, Azərbaycan və Türkmənistanın əlverişli coğrafi mövqeyi, Bakı və Türkmənbaşı şəhərləri arasındaki məsafənin yüksək olması, fiber-optik rabitə xətlərinin tikintisi və digər istiqamətlər üzrə eməkdaşlıq üçün geniş imkanlar açması hər iki dövlətin daha da yaxınlaşmasını zəruri edir.

E.Mirzəbəyli deyib ki, adətən regional və beynəlxalq eməkdaşlıq formatlarına neytral dövlət statusundan yanaşan Türkmənistanın Azərbaycanla da-

addımların öz praktik nəticəsini vermesidir. Bu baxımdan Azərbaycanın əldə etdiyi nəticələr qardaş Türkmənistan üçün de model rolunu oynaya bilər.

Ekspert əlavə edib ki, Azərbaycanda ixracın və investisiyaların Təşviqi Fondu və Türkmənistanın Ticarət-Sənaye Palatası, Azərbaycan Respublikasının Kicik və Orta Biznesin Inkişafı Agentliyi ilə Türkmenistanın Sənayeçilər və Sahibkarlar Birliyi arasında imzalanan anlaşma memorandumları da qeyri-neft sektorunda əlaqələrin inkişafına, sərmayələrin təşviqinə geniş imkanlar açır.

E.Mirzəbəyli vurğulayıb ki, Azərbaycanla Türkmenistan arasında dil, ədəbiyyat və mədəniyyət sahəsində imzalanan sənədlər də ortaş tarixə, mədəniyyətə, dili malik olan Azərbaycan və türkmen xalqlarının dəha da ya-xınlaşmasına, ortaş dəyərlerin bütün digər istiqamətlər üzrə eməkdaşlığın bünövəsi kimi dəha da möhkəmləndirməsinə xidmət edir. Bu məsələdə də Azerbaycan türk dünyasında birləşdiricilik missiyasını uğurla həyata keçirir. Ölkəmizin türk dövlətlərin hər biri ilə gerçəkləşdirildiyi ikitərəfli eməkdaşlıq missiyası dəha geniş eməkdaşlıq formatlarının möhkəmləndirməsi qarşılıqlı etimad mühitinin gücləndirməsi baxımından da mühüm əhəmiyyət malikdir.

Novruz bayramı ilə bağlı hansı dezinfeksiya işləri görülləcək?

Təkçə Novruz bayramı ilə əlaqədar deyil, gün ərzində mütəmədi olaraq bütün platformarda gücləndirilmiş dezinfeksiya işləri həyata keçirilir". Bu sözəri SIA-ya açıqlamasında Azərbaycan Respublikası Sehiyyə Nazirliyi nəzdində fəaliyyət göstərən Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin şöbə müdürü Ziyəddin Kazimov deyib. Qarşılardan gələn Novruz bayramı ilə əlaqədar aparılan dezinfeksiya işlərinin dəha da gücləndirilməsi və ya xüsusi tədbirlərin görülməsi ilə bağlı suala şöbə müdürü cavab olaraq bildirib ki, hazırda dezinfeksiya işləri gücləndirilmiş şəkildə bütün ərazilərdə davam etdirilir.

O əlavə edib ki, xüsusile özəl sektorlarda dezinfeksiya işlərinin aparılması üçün ərazi dezinfeksiya şöbələrinə müraciət edilməlidir: "Müraciət etdikdən sonra xüsusi müqavilələr bağlanmalıdır ki, onlara xidmet göstəriləsin. Bu gün hamı əlindən gələnə əsirgəmeməlidir". Qeyd edək ki, hazırda məktəbəqədər hazırlıq məssisələrində, məktəblərdə, ali təhsil müəssisələrində və ictimai nəqliyyat vasitələrində dezinfeksiya işləri davam etdirilir.

Nigar Məmmədova

"ASAN xidmət" mərkəzlərinin sayı 27-yə çatacaq

Prezident İlham Əliyev: "ASAN"da olan şəffaflıq və mədəniyyət hər yerdə tətbiq edilməlidir"

"ASAN xidmət" öz fəaliyyəti ni genişləndirir, həm coğrafi əhatə, həm də xidmətlərin sayı artır". Bu fikirləri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Tovuzda "ASAN Həyat" kompleksinin açılışında bildirib. 8 il bundan əvvəl Azərbaycan Prezidenti yanında Vətəndaşlıq Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin yaradılması və onun tabeliyində "ASAN xidmət" mərkəzlərinin fəaliyyətə başlaması rüşvətxorluğa və korrupsiyaya qarşı mübarizədə, şəffaflığın təminində müstəsna rola malikdir.

"Artıq 18-ci mərkəz işə düşəndə, hesab edirəm, hər kəs görür ki, bu, hansısa bir fərdi layihə deyil", - deyən Cənab Prezident bildirib ki, bu, yanaşma tərzidir, bu, düşüncə tərzidir, bu, bizim siyasetimizdir: "ASAN"da olan şəffaflıq və mədəniyyət hər yerdə tətbiq edilməlidir. Yəni "ASAN xidmət" bir çox sahələr üçün nümunə olub. Təsadüfi deyil ki, indi sosial təminat sahəsində də buna oxşar layihə həyata keçirilir - DOST mərkəzləri fəaliyyətə başlayır və "ASAN xidmət" kimi, DOST mərkəzləri də bütün ölkəmizi əhatə edəcək. "ASAN xidmət" mərkəzlərinin yaradılması ilə bağlı kifayət qədər geniş programımız var. Dediym kimi, bu, sayca 18-ci mərkəzdir, ancaq yaxın gələcəkdə mərkəzlərin sayı 27-yə çatacaq.

"ASAN XİDMƏT" DƏ BİZİM SİYASƏTİMİZ ÖZ ƏKSİNİ TAPIR"

Dövlət başçısı Ağcabədi, Balakən, Naxçıvan, Sumqayıt, Gəncə, Lənkəran və Salışan şəhərlərində eləcə də, Bakıda daha iki mərkəzin tikiləcəyini diqqətə çatdırıb. Bütün bunlar insanlara daha da keyfiyyətli xidmətin göstərilməsinə xidmət edir. Bu günədək "ASAN xidmət" mərkəzlərinə daxil olan müraciətlərin sayı 37 milyona yaxındır. Keçirilən rəy sorğularına əsasən, vətəndaşların xidmətlərdən məmənluq əmsali çox yüksəkdir. "Mən fevral ayında Kürdəmirde "ASAN Həyat" mərkəzinin açılışında idim və o vaxt 36 milyon müraciət olmuşdur" - deyən Prezident bu gün Martin əvvəlidir və müraciətlərin sayının 37 milyona çatdığını bildirib: "Yəni bir ay da keçməyib, amma müraciətlər bir milyon artıb. Siz də yaxşı bilirsiniz ki, məmənluq əmsali 99,4 faizdir. Hesab edirəm ki, bu, maksimum neticədir və heç bir başqa xidmət bu qədər məmənluq doğurmur. Nəye görə? Çünkü yənə də deyirəm, "ASAN xidmət"da bizim siyasetimiz öz ekinci tapır. Vaxtılıq mənim tərəfimdən verilmiş göstərişlər dəqiqliklə icra edilir".

İlk dəfə "ASAN xidmət" mərkəzi istfadəye verilərən xidmətlərin sayı az idi. Artıq Tovuzda fəaliyyətə "ASAN Həyat" mərkəzində 320 xidmət göstərilir. Bu mərkəzlərə daxil olan müraciətlər arasında şəxsiyyət vəsiqələrinin alınması və dəyişdirilməsi, sürücülük vəsiqələrinin dəyişdirilməsi, notariat fəaliyyəti, məqrasiya və əmlak və digər məsələlər üstünlük təşkil edir. Bütün bunlar dövlət qulluqçusu-vətəndaş münasibətlərində yeni yanaşmanın formallaşmasında Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi siyasetin mühüm tərkib hissəsidir. Bu il Ağcabədi və Balakəndə "ASAN xidmət" mərkəzlərinin is-

tifadəyə verilməsi nəzərdə tutulub. Onları hər biri regional xarakter daşıyır. Bununla yanaşı, Bakıda "ASAN xidmət" və "ASAN Kommunal" mərkəzlərinin açılışı da planlaşdırılır.

"BİZ ÖZ TƏCRÜBƏMİZİ İSTƏNİLƏN ÖLKƏ İLƏ BÖLÜŞMƏYƏ HAZIRIQ VƏ BUNU EDİRİK"

Bu gün "ASAN xidmət"in fəaliyyəti Avropanın ittifaqında, Avropa Parlamentində, Böyük Britaniya parlamentində, Fransa, Almaniya və digər ölkələrdə yüksək qiymətləndirilir. Özünəməxsus hüquqi strukturu olan bu modeldə bir çox beynəlxalq qurumlar və ekspertlər tərəfindən təqdirəlayıq həssab olunur. Artıq Azərbaycanın "ASAN xidmət" modeli əsasında Əfqanistanda dövlət xidmətlərinin göstərilməsi sahəsində eyniadlı qurum təsis edilib. Bundan başqa, İtalya, Koreya Respublikası, Fransa, İndoneziya, Monteneqro dövlətləri və ISESCO təşkilatı ilə əməkdaşlığı dair anlaşma memorandumları imzalanıb.

Bu illər ərzində, xidmət bir neçə beynəlxalq dərcələi sertifikata layiq görülüb, həmçinin, Britaniya Əməyin Mühafizəsi Şurası tərəfindən beynəlxalq müsabiqənin qalibi olub. "ASAN xidmət" 2015-ci il BMT-nin "Dövlət xidmətlərinin göstərilməsinin təkmilləşdirilməsi" kateqoriyasında birinci yerdə layiq görürlərək, xüsusi mükafat və diplomla təltif edilib. Cənab İlham Əliyevin vurğulduğu kimi, beynəlxalq təşkilatlar "ASAN"ın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirirlər: "BMT "ASAN"ı fərqləndirib, mükafat verib. Bu da, əlbəttə ki, görülən işlərin nəticəsidir".

Bundan başqa, ötən il oktyabrın 25-də Dövlət Agentliyi ilə ISESCO arasında imzalanan Birgə Əməkdaşlıq Programına əsasən, qabaqcıl idarəetmə üzrə "ISESCO-nun ASAN mükafatı" təsis olunub. Həmçinin "ASAN xidmət" və ISESCO tərəfdəşligini eks etdirən İnkışaf Namine idarəetmə beynəlxalq təşəbbüsünün irəli sürülməsi, şirkətlərin biznes inkışafının və idarə edilməsinin yüksəldilməsi məqsədilə xüsusi "ASAN xidmət" məhsullarının formalasdırılması əməkdaşlıq programında nəzərdə tutulur. Bütün bunlar, bir daha təsdiqləyir ki, Azərbaycan brendi olan "ASAN xidmət"ə dünyada böyük maraq var. "Bizim təcrübəmiz digər ölkələrdə öyrənilir" - deyən dövlət başçısı bu bərədin artıq "ASAN xidmət" "ASAN" adları altında başqa ölkələrdə də fəaliyyət göstərməyə başladığını diqqətə çəkib: "Bu, bizim şərtimiz idi, çünkü bu, bizim brendimiz, bizim intellektual məhsulümüzdur. Əlbəttə, biz öz təcrübəmizi istənilən ölkə ilə bələşməyə hazırlıq və bunu edirik. Əlbəttə, sevinirik ki, digər ölkələr də bizim təcrübəmizdən istifadə edirlər".

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Hacı Zeynalabdin Tağıyevin abidəsi ucaldılacaq

Azərbaycanın görkəmli xadimi, neft sənayesinin banilərinən biri Zeynalabdin Tağıyev milli kadrların hazırlanmasına böyük təsiri olan bir xeyriyyəçi-mesenat və milyonçu kimi tarixə adı həkk olunub. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Bakı şəhərində böyük xeyriyyəçi və ictimai xadim Hacı Zeynalabdin Tağıyevin abidəsi ucaldılacaq. Bakı Şəhər İcra

Hakimiyyəti Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi ilə birlikdə Hacı Zeynalabdin Tağıyevin abidəsinin ucaldılması ilə bağlı tədbirləri həyata keçirəcək.

Onun gördüyü işlər tarixin yaddasına həkk olunub. Tikdiriyi binalarda əməllər görünür. Vaxtılıq özünü yaşadığı binada və şəxşən açıldıq Qızlar Gimnaziyasının binasında (indi burada Tarix Muzeyi və AMEA Əlyazmalar İnstitutu yerləşir) onun dəstixətti hiss edilir. Sonradan, o özünü ticarətdə və yüngül sənayedə də sinayır. Hər ikisində qabiliyyəti ilə uğur qazanır, dükanlara və manufakturaya sahib olur.

1870-ci ildə onun artıq iki qazanxanadan ibarət Kerosin zavodu var idi. Kerosin zavodu ilə yanaşı, o, sonradan möhtəşəm olacaq "Q.Z.A.Taqiev" şirkəti yaradır. Həmin zamanlarda kerosine böyük tələbat var idi. İki il sonra o, neft hasilatına yeni sərməyə qoyur və buruq əsili ilə ilk neft quysunu qazdırır. 1886-ci ildə o, şərkləri ilə birlikdə neft hasilatı və emalı firmasının əsasını qoyur, 1897-ci ildə isə öz şirkətini yaradır.

20-ci əsrin əvvəllərində H.Z.Tağıyev toxuculuq sənayesi ilə də meşğul olmağa başlayır. O, Rusiya imperiyasında parça istehsal edən ən böyük zavodu inşa etdirir və "Xəzer Manufaktura Cəmiyyətinə" təsis edir. Ticarət əməliyyatlarının daha səmərəli həyata keçirilməsi üçün o, digər yerli iş adamları ilə birlikdə 1914-cü ildə Bakı Kommersiya Bankını yardımır və bu bankın idarə heyətinin sədri seçilir.

Hacı Zeynalabdin Tağıyev bütün Rusiyada, birinci növbədə, öz mesenatlığı və maarifpərvərliyi ilə tanınmışdır. Onun maarifpərvər xidmətləri, əsasən, XX əsrin əvvəllərindən başlayır. Bu da, təsadüfi deyildi. 1905-ci il inqilabından sonra hökumətin Okt-

yabr Bəyannaməsi ölkədə mədəni-mařif işlərinin canlanmasına səbəb oldu. Ölkənin her yerində xeyriyyə məqsədi ilə bir sıra cəmiyyətlər yarandı. Qəzet və jurnallar çap edilməyə başladı. Bu cəmiyyətlərin yaradılması, qəzet və jurnalların çap edilməsində Tağıyevin rolü da müstəsnadır.

Xeyriyyə məqsədilə yaradılan cəmiyyətlər ya Tağıyevin şəxsi iştirakı və vəsaiti ilə, ya da onun yaxından köməyi ilə yaradılmışdı. İlk xeyriyyə cəmiyyəti 1905-ci

ildə yaranmış Müsəlman Xeyriyyə Cəmiyyəti idi. Bundan başqa "Nəşr və maarif", "Nimat" cəmiyyətlərinin yaranmasında da Hacı Zeynalabdin Tağıyevin yaxından köməyi olmuşdur.

Mekteblər tikdirən, o cümlədən, Azərbaycanda qızlar üçün məktəb açan Tağıyev, həmçinin, azərbaycanlıların xaricdə təhsil almalarına kömək etmişdir, onun pulsarı sayesində yüzlər gənc İngiltərə, Almaniya, Rusiya və Fransada təhsil alıb. Tağıyev Rusiya İmperiyyası, İran və Buxara Əmrliyi tərəfindən bir sıra medal və ordenlərlə təltif olunub.

Zeynalabdin Tağıyev həm de Bakı-Şollar Su Kəmərinin tikintisi üçün şəxsi vəsaitindən pul ayırb. Bakı Dumasının və onun azərbaycanlı deputatlarının, şəhər idarəsinin, tikintidə çalışıb minlərlə Azərbaycan kəndlisi, Bakı fehələrinin möhkəm iradəsi və gərgin əməyi hesabına 1916-ci ilin dekabrında Şollar-Bakı Su Kəmərinin birinci növbəsinin tikintisi başa çatır. Neçə-neçə əməlləri ilə xeyriyyəçi olduğunu göstərə bilmişdir.

Sovet Rusyasının 28 aprel 1920-ci ildə Azərbaycanı işğal etməsi ilə vəziyyət kökündə dəyişir. İnsanların mülkiyyəti əlinən alınır, milli kadrlar və ziyanlılar təqib edilməyə başlanır, hər şey Rusyanın maraqlarına yönəlir. Yerli əhalinin xahişi ilə yeni həkimiyətin rəhbərlərindən biri olan Nəriman Nərimanovun göstərişi ilə Tağıyevə məlk seçmək imkanı verilir. O özünün artıq əlinən alınmış keçmiş mülkiyyətlərindən, ancaq Mərdəkandakı bağ evini seçir.

Azərbaycanlı milyonçu, mesenat, Rusiya İmperiyyasının Həqiqi Dövlət Müşaviri, müsəlman Şərqində ilk qızlar məktəbinin yaradıcısı 101 yaşında dünyadan köç edir.

Zümrüd BAYRAMOVA

Azərbaycanda Novruz tətilinin vaxtı dəyişdirildi

Baş Nazir Əli Əsədov Novruz bayramı ilə matina görə, sərəncama əsasən, iş və istirahət günlərinin ardıcıl olmasını təmin etmək məqsədilə 2020-ci ilin 29 mart istirahət günü ilə 27 mart iş gününün yeri dəyişdirilsin.

Həcc ziyarətindən gələn şəxs koronavirusdan ölüb

Yunanıstanda ilk dəfə yeni növ koronavirusdan bir nəfər həyatını itirib. SiA xəber verir ki, dünən Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının pandemiya olaraq etdiyi koronavirusdan 66 yaşlı kişi vəfat edib. Yunanistan Səhiyyə Nazirliyinin verdiyi məlumatla görə, həmin şəxs İsrail və Misir, daha sonra Həcc ziyarətinə gedib, qayıdanın sonra isə onda koronavirus aşkarlanıb. Açıqlama da ölü xəstənin digər sağlamlıq problemlərinin olduğu bildirilir.

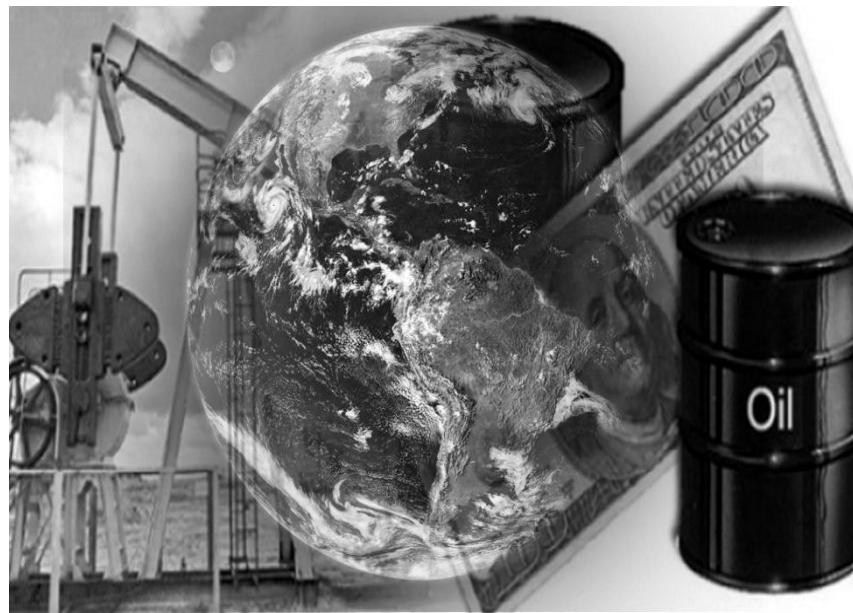
Azərbaycan dünya maliyyə böhranı fonunda da inkişaf etmək əzmindədir

Dünya iqtisadiyyatına, o cümlədən, aparıcı ölkələrin hər birinin iqtisadi inkişaf tarixinə diqqət yetirsək, görər ki, müyyəyen dövrdən bir böhranlı vəziyyət ortaya çıxır və bunun da keçici olduğunu şahidi olmuşuq ki, iqtisadi böhranlı vəziyyət aradan qalxıb və iqtisadi inkişaf öz axarına düşüb.

Əslində, böhranlı vəziyyətin nə vaxt başlayacağını və nə vaxt bitəcəyini də proqnozlaşdırmaq mümkün deyil. Çünkü bu vəziyyətin yaranması üçün asılılıq səbəbləri müxtəlif ola bilər. Etiraf etmək lazımdır ki, hazırda dünya iqtisadiyyatında böhran başlayıb və belə bir şərait özü də heç gözənlənməyən idi. Çünkü öten ilin sonlarına qədər dünya iqtisadiyyatı son dövrlər üçün yalnız müsbət dinamika müşahidə edirdi. Daha dəqiq desək, neftin qiymətinin son dövrlərde müşahidə olunan artım tendensiyası, məhz iqtisadi artım proqnozlaşdırıldı. Hazırda isə biz bütün bunların tam əksi ilə rastlaşmışaq və dünyada başlayan böhran heç kim üçün sərr deyil. Hətta budəfəki böhranın 2008-2009-cu illərdəkündən daha təsirlisi olacaq qənaətində olanlar da tapılır.

Neftin qiymətinin 40 dollardan aşağı düşməsi və dünya iqtisadiyyatında yaranmış vəziyyət, həqiqətən də, yeni böhranın artıq başlamasından xəbər verir. Neftin qiyməti ilin əvvəlində ucuzlaşmağa doğru start götürəndə, onun bu qədər aşağı enəcəyini heç kim ağılna belə getirmirdi. Çünkü əvvəla, OPEC+ ölkələri üçün bu sərfəli deyildi və bununla bərabər, mübarizə də göz qabağındı id. Digər tərəfdən də, belə bir ucuzlaşmanı yeni koronavirusla əlaqədar Çinin düşdüyü vəziyyətə əlaqələndirənlər də, tezliklə xəstəliyin aradan qaldırılması fonunda vəziyyətin kökündən dəyişəcəyini düşünürdülər. Bu səbəbdən, Çinin düşdüyü vəziyyət, onun neftin qiymətinə, dünya iqtisadiyyatına təsiri tez bir zamanda aradan qalxacaq. Amma hələlik, bunun şahidi olan yoxdur və sadalananların əksini müşahidə edirik. O zaman nə baş verir, niyə bu qədər davam edir və nə vədir bu hal?

Qeyd etdiyimiz kimi, OPEC+ ölkələri neftin qiymətinin qorunub-saxlanması, en əsası, aşağı düşməsinə məraqlıdır və bu maraq fonunda da görülen işlər və tədbirlər heç də diqqətdən yayınan deyildi. Bəs onda nə baş verdi? Müşahidə edilənlər, qiymətin bu qədər enməsi nədir, nə səbəbə görədir? Bunun qarşısı niyə alınmadı, yaxud qarşısının alınması niyə mümkün olmadı? Məsələ burasındadır ki, əvvəla, Səudiyyə Ərəbistanı ilə Rusiya arasında fikir ayrılığı və mövqelərinə kəskin ziddiyətlərin ortaya çıxacağı OPEC+ ölkələrinə qətiyyən gözlənilmirdi. Çünkü bundan öncəki ucuzlaşmasının qarşısı, məhz OPEC+ ölkələrinin, xüsusən də, Səudiyyə Ərəbistanı ilə Rusyanın hasilatı azaltmaq haqda anlaşması ilə alınmışdı. Məhz bu səbəbdən də, belə bir halin bir daha olacaq, yaxud təkrarlanacağı gözlənilmir. Neftin 60 dollar civarında olması baha hesab olunmasa da, neft hasil edən ölkələr üçün sərfli sayılırdı. Hasılata azaltmaq haqda OPEC+ ölkələrinin qərarlarından sonra, yəni 2017-2019-cu illər ərzində qiymətlər də, məhz bu qeyd olunan həddə sabitləşmişdi ki, bu da, qənaətbəxş hesab ol-

nurdu.

Bir sıra ekspertlər hesab edirlər ki, Çində koronavirus peydə olmasayı, bu ölkənin vəziyyəti kəskinleşməsəydi, bütün dünya ilə əlaqələrində problemlər yaranmasayı, əksinə, neft bahalaşmaqdə davam edərdi. Qeyd olunur ki, neftin qiymətində son zamana qədər, öten ilin sonuna dək müşahidə edilən artım meyli, ən azından, belə bir nəticəyə gəlməyə əsas verir. Doğrudur, iqtisadi səbəbləri və əsasları olmasa da Yaxın Şərqdə, Venesuela ilə Liviyyada baş verən siyasi proseslərin neft qiymətlərinə müsbət təsir etdiyi, bahalaşmasına səbəb olması reallığa çəvrilmişdi ki, bunu da, etiraf etmək lazımdır.

Sözsüz ki, dünya iqtisadiyyatında müşahidə olunan böhran digər ölkələrə də təsirsiz ötüşə bilməz. Amma bunun Azərbaycana təsirinin elə də nəzərəçarpacaq dərəcədə olması da gözlənilən deyil. Əvvəla, ona görə ki, Azərbaycan digərləri, məsələn, ABŞ, Rusiya, Almaniya, Çin və sairələri kimi böyük dövlət deyil və global böhranın ölkəmizə birbaşa təsiri də inandırıcı görünür. Ələxüsus, bu təsirin derhal təzahürü də mümkünüzdür. Doğrudur, neft ixrac edən ölkə kimi neftin qiymətinin dəyişməsi, daha dəqiq deyə bilər və qeyd edək ki, bu, bizdən asılı olacaq məsələ deyil. Amma digərlərindən, daha böyük dövlətlərdən fərqli olaraq, bu təsir onlarla müqəsədilək səviyyədə olmayıcaq.

Nəzərə alaş ki, neftin dünya bazar qiyməti 50 dollara enənədək, ümumiyyətlə, hansısa qorxu yox idi. Təbii ki, neftin dünya bazارında 50 dollardan aşağı düşməsi ölkəmizdə mövcud makroiqtisadi göstəricilər üçün arzuolunan deyil. Belə bir qiymət valyuta bazarına da təsirsiz ötüşməyə bilər. Ələxüsus, dünya bazarında neftin qiymətinin 40 dollara və bundan da aşağı enməsi ölkənin pul vahidinin valyutaya münasibətini dəyişmək ehtimalı var. Çünkü belə bir şəraitde manatın məzənnəsinə nəzarət çətinləşir.

Onu da, qeyd etmək yerine düşərdi ki, neftin dünya bazardakı qiyməti Azərbaycanda dövlət bazarında birbaşa təsir etmir. Belə bir təsiri, ilk növbədə, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fonu öz üzərinə götürür. Belə ki, 2020-ci ilin dövlət bütçəsi göllərinin 47 faizi, yəni 11,350 milyon manatı ARDNF-dan transferdir və neftin dünya bazar qiymətlərinin səviyyəsində asılı olmayaraq, hər il olduğu kimi, bu il də, bu məbləğin köçürülməsi reallaşdırılacaq. Bir sözə, neftin qiymətinin

ucuzlaşmasından asılı olmayaq, dövlət bütçəsinin icrasında qeyri-sabitlik müşahidə olunmayıcaq. Ölkə vətəndaşlarımız bunun artıq bir dəfə, 2015-2016-ci illərdə şahidi olublar. Həmin illərdə də neftin qiymətinin kəskin şəkildə aşağı düşməsi, eynilə 40 dollardan aşağı olması dövlət bütçəsinin icrasına mane ola bilmədi. Düzdür, həmin illərdə neftin qiymətinin qeyd olunan səviyyəyə düşməsi valyuta bazarına, manatın məzənnəsinə mənfi təsir etdi, amma dövlət programlarının, ümumiyyətlə, hansısa planların leğvinə, yaxud məhdudlaşdırılmasına səbəb olmadı.

Hazırkı şəraitdə isə, vəziyyət bir az da nəzəret altındadır desək, yanılmaq. Çünkü keçən il 60 dollar olduğu halda, bu il Azərbaycanın dövlət bütçəsində neftin qiyməti 55 ABŞ dollar götürülüb. Bu, əslində, ölkə başçısının əvvəlcədən vəziyyəti nəzərə alması, düşünülmüş siyaseti sayəsindədir və neftin qiymətinin bele bir həddə götürülməsi çox müsbət addımdır. Ona görə ki, keçən il, faktiki olaraq, dünya bazarlarında neftin qiyməti 60 dollardan yuxarı olsa da, 2020-ci ildə neftin dünya bazarında qiymətinin bundan aşağı olmayacağı gözlənilsə də, qara qızılın qiymətinin bele bir səviyyəde götürülməsi hökumət üçün risklərin artırılması yox, azaldılması deməkdir ki, bu, hazırkı vəziyyət üçün çox ince və diqqətliyiq, təqdir olunacaq məqamdır.

Bütün bunlarla yanaşı, onu da nəzərə almaq lazımdır ki, ölkəmiz neft ixrac edən ölkə olsa da, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan islahatlar sayəsində Azərbaycanda həm də qeyri-neft sektorunun inkişafi da artıq öz bəhərəsini verir. Ölkə başçısının rəhbərliyi ilə həyata keçirilən tədbirlər, görülən işlər, aparılan islahatlar sayəsində Azərbaycanda neftdən asılılığından aradan qaidırıldığı günümüze reallığıdır. Qeyri-neft sektoru həc zaman görünməyən dinamik inkişaf mərhələsinə dərəcədən və, hem də o deməkdir ki, Azərbaycan təkcə neft deyil, digər mehsulların da ixracatçıdır və bu da, öz növbəsində, bündən gəlirlərinin artımı, valyuta ehtiyatlarının tənzimlənməsinə əsaslı zəmin yaradır. Nəzərə alsoq ki, ölkəmizdə sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması, kend təsərrüfatının, sənayenin inkişafına öz töhfələrini verir, deməli, istehsalın həcmiin bundan sonra daha da artması gözləniləndir. Bütün bunlar isə, öz növbəsində, onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan dünya böhranı fonunda da inkişaf etmək əzmindədir.

İNAM

"Neftin ucuzlaşmasından narahat olmağa dəyməz"

Hazırda neftin dünya bazarında qiymətlərinin 40 ABŞ dollarından aşağı düşməsi faktorunun 2015-2016-ci illərdəki qədər ölkə iqtisadiyyatımıza təsir etmək gücü yoxdur". Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında iqtisadçı ekspert Pərviz Heydərov deyib.

O bildirib ki, əvvəla, neftin dünya bazar qiymətlerinin 40 ABŞ dollarından aşağı düşməsi faktorunun 2015-2016-ci illərdəki qədər ölkə iqtisadiyyatımıza təsir etmək gücü yoxdur. Başqa sözlə desəm, qeyri-neft sektorunun gelirləri artıb. Üçüncüüsü isə, keçən ildə etibarən, ölkədə vergi siyaseti və mexanizmi dəyişib. Və bunun nəticəsində, neft-qaz sektorundan kənar dövlət bütçəsinə çatacaq vəsaitlərin toplanması və yiğim hecmində əhəmiyyətli dərəcədə artım əldə olunub". Ekspert qeyd edib ki, 2019-cu il ərzində vergi və gömrük xidməti orqanları tərəfindən nəzərdə tutulduğundan elave olaraq 1 milyard manatdan artıq vəsait olunub: "Prezident İlham Əliyevin də qeyd etdiyi kimi, bu, sosial sahədə həyata keçirilən islahatlar, yəni artımlar üçün əlavə imkanlar yaradıb. Ona görə də, kölə iqtisadiyyatına qarşı tədbirlər davam etdiriləcək. Odur ki, neftin ucuzlaşmasından o qədər də narahat olmağa dəyməz".

Azərbaycanın İranla sərhədi bağlama müddəti uzadıldı

Azərbaycanın İranla sərhədinin bağlanması müdafiə iki həftəlik uzadılıb. Bu baredə Nazirlər Kabinetini yanında operativ qərargahdan SİA-ya bildirilib. Qərara əsasən, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı tərəfindən koronavirus infeksiyasiyının (COVID-19) global pandemiya elan olunduğunu nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikası erazisində virusun yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə 29 fevral 2020-ci il tarixində qəbul edilmiş İran İslam Respublikası ilə sərhədin məhdudlaşdırıcı rejim əsasında müvəqqəti bağlı saxlanması dair qərar növbəti iki həftə müdafiətə uzadılıb.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl 29 fevral 2020-ci il tarixində saat 16:00-dan etibarən iki həftəlik müvəqqəti dövr ərzində Azərbaycan Respublikası və İran İslam Respublikası arasında dövlət sərhədləri məhdudlaşdırıcı rejim əsasında bağlanıb.

Naxçıvanın bəzi arxeoloji tapıntıları Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinə veriləcək

Naxçıvan Muxtar Respublikasının maddi-mədəni əhəmiyyət kəsb edən bəzi arxeoloji tapıntıları daimi mühafizə olunması üçün AMEA-nın Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinə veriləcək.

Akademiyadan Trend-ə verilən məlumatə görə, AMEA-nın Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi bu il 100 illik yubileyini təntənəli şəkildə qeyd etməye hazırlanır. Artıq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə yubileyə hazırlıq işlərinə başlanılıb.

Hazırkı işləri çərçivəsində muzey ekspozisiyasiyının yenilənməsi və fondların yeni materiallara zənginləşdirilməsi işləri həyata keçirilir. Bu məqsədə muzeyin direktoru, akademik Naiile Velişanlının Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Vasif Talibova müraciətindən sonra maddi-mədəni əhəmiyyət kəsb edən bəzi arxeoloji tapıntıların daimi mühafizə olunması üçün muzeyə verilməsi qərara alınıb.

Bu günlərdə Naxçıvanın I Kültəpə, Ovçular təpəsi, Duzdağ, Naxçıvantəpə və Oğlanqala abidələrindən tapılmış saxsı qablar və onların fragmentləri, elecə də bir ədəd məxi yazılı qab fragmentindən ibarət arxeoloji materiallar muzeyin Arxeologiya fonduna təhvil verilib. Tapıntılar e.e. VI I minilliklərə aiddir.

Qeyd edək ki, bu tapıntılar bölgənin, o cümlədən Azərbaycanın qədim tarixinə və zəngin mədəniyyətinə aid qiymətli əşyavi mənbələrdir.

Düşmən ordusu - döyülmələr, alçalmalar, qətlər və intiharlar dalğası...

Gevorq Hovannisan:
“Ara, siz kimsiz,
sizi bura kim göndərib?”

İşgalçi Ermənistanda döyülmə, alçaltma, qətl və intihar hadisələri səngi-ləmək bilmir və artan xətlə davam edir. Son günlər düşmən ordusunun Azərbaycanla temas ərazilərində təxribatlar törətmək cəhdlerinin arxasında da erməni ictimaiyyətini narahat edən həmin halların gizlədilməsi məsələsinin dayanması şübhəsizdir.

Baş nazir Nikol Paşinyanın, eyni zamanda, referendum pərdəsi arxasında yaşanan ordu problemini gizlətmək cəhdleri də nəticəsiz qalmaqdır. Nəinki Ermenistanda, o cümlədən, işgal altında olan ərazilərimizdəki erməni hərbi qüvvələrinin tərkibində de eyni hadisələr yaşanır. Hətta belə demək mümkündürse, bu gün irəvanlı və qarabağlı ermənilər arasında yaşanan derin uçurum və düşməncilik faktları ordu daxilinə sırayet edib. Misal üçün, bu gün “DQR”-də öldürülən, döyülen, yaxud da intihar edən hərcilərin əksər çoxluğu Ermənistandan çağırılanlardır ve ya Ermenistanda hərbi xidmət aparan qarabağlı ermənilər də eyni vəziyyəti yaşamaqdadırlar.

Ordu daxilində homoseksualizmin artması siqnalları da verilməkdədir

Artıq bu ölkədə nə zabit şərefi, nə də hərbi məsuliyyət hissələri yoxdur, əsas hədəf şəxsi zəmində şəxsi maraqları güdmək reallığıdır. O da, əbəs deyil ki, artıq Ermənistən tərəx olunmuş hərcilər təşkilatı, habelə, ordu ilə əlaqəli olan QHT-ləri vəziyyətin çərçivədən çıxdığını bəyan edir, bütün bunların da-ha ağır nəticələrə, hətta dövlətçiliyin çökəməsinə, “ermənicilik mənəviyyatının” (dırnaqlar bizimdir-red.) isə doğru gedəcəyini açıq-aşkar bəyan edirlər. Çünkü artıq ordu daxilində homoseksualizmin artması siqnalları da verilməkdədir.

Ermənistən “Hüquq sərhədi” təşkilatının rəhbəri: “Ermənistanda zabit şərefi və ləyaqəti hazırlı yüksək vəzifəli şəxslər tərəfindən çox aşağı səviyyəyə endirilib”

Ermeni KİV-ləri xəber verir ki, jurnalistlərlə brifinig zamanı Ermənistən “Hüququn sərhədi” təşkilatının rəhbəri, hüquq müdafiəçisi Gevorq Hovhannisan polkovnik-leytenant Ara Mxitaryanın döyülməsi işi üzrə həbs olunmuş şəxsin ehtiyat tədbirinin dəyişdirilməsinə toxunarkən deyib: “Hamınıza

Keçmiş məhkumun avtomobilində 5 kiloqramdan çox marixuana tapılıb

Qaradağ Rayon Polis idarəsinin 11-ci polis bölməsi əməkdaşlarının əldə edilmiş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbiri nəticəsində Lökbatan qəsəbə sakini, əvvəllər məhkum olunmuş N.Nəcəfovdan 50 qramdan artıq tiryək, 13 qramdan çox metamfetamin və metadon, “Nissan” markalı avtomobilində isə 5 kiloqramdan artıq marixuana aşkar edilərək götürüllər. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-

əməkdaşları əllərdə qanunsuz saxlanılan silah-sursatın aşkarlanaraq götürülməsi məqsədi-lə növbəti əməliyyat tədbiri keçiriblər. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-

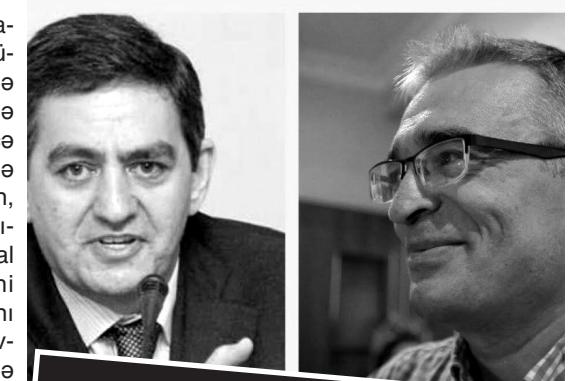
“REAL” partiyasının sədrini İlqar Məmmədovun son zamanlar ictimai rəyi də maraqlandırmayan boş bəyanatlarının ardınca, ona qarşı, təmsil olunduğu düşərgədən də hücumlarının ediləcəyi proqnozları özünü doğrultmaqdadır. Xüsusi, 9 fevral parlament seçkilərindən sonra, partiyanın təmsilçisi Erkin Qədirlinin mandat qazanması AXCP sədrini Əli Kərimlinin hiddətinə səbəb olub. O da məlumdur ki, Ə.Kərimlinin hələ həbsdə olarkən, İ.Məmmədova sosial şəbəkədə reyting faizində uduzması faktı, artıq yeni müstəvidə savaş meydannı çevriləcək.

İlqar Məmmədovun debat qazanmaq şansı yoxdur

Əbəs deyil ki, “REAL” sədrini zaman-zaman ənənəvi düşərgədəki partiyalarla bağlı əməkdaşlıq fikirlərindən yayınır. Əldə etdiyimiz məlumatata görə, artıq

“REAL”-a qarşı yeni hücum planı üzərində kim işləyir?

AXCP düşərgədaxili olan-qalan ricaqlarını saxlamaq üçün müdafiə deyil, hücum planı qurmaqdadır. Bu məqsədlə Ə.Kərimlinin həm partiyasında, həm də “Milli Şura”dakı yaxın ətrafi ilə bir neçə dəfə müzakirələr aparması barədə də informasiyalar mövcuddur. Misal üçün, cəbhəçilərə yaxın olan mənbədən aldığımız xəbərə görə, bu dəfə də sosial şəbəkələr üzərindən “REAL”a, yəni İ.Məmmədova qarşı savaş aparacaqını gizlətməyən Kərimli eyni zamanda, Avropanı “siyasi mühacirləri” də bu işe qoşmağı planlaşdırır. Ancaq hələlik, dəqiq cavab da ala bilməyib. Sadəcə, Qənimət Zahid bununla razılaşır və əlbəttə ki, müəyyən mebleğ qarşılığında.

Və ya hücum edən bəlli, hədəf bəlli...

nırlar. İ.Məmmədovun isə özünü və partiyasını ayrıca “cümhuriyyətçi” kimi təqdim etməsi, əlbəttə ki, digər siyasi təşkilatların narahəti ilə qarışlanmadı. Bu baxımdan, onu qarşıda daha ağır hücumlar gözleyə bilər.

Beləliklə, “REAL” partiyasının sədrini keçirdiyi ilk mətbuat konfransında, irəli sürdüyü qeyri-obyektiv fikirləri ilə özünü çətin vəziyyətindən qurtarmışdır.

Binəqədidiə avtomobildən tapança tapılıb

Polis əməkdaşları əllərdə qanunsuz saxlanılan silah-sursatın aşkarlanaraq götürülməsi məqsədi-lə növbəti əməliyyat tədbiri keçiriblər. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-

a bildiriblər ki, Binəqədi Rayon Polis idarəsinin 4-cü polis şöbəsi əməkdaşlarının daxil olmuş məlumat əsasında İsmayıllı rayon sakini Z.Mövlənlünün idarə etdiyi “KIA” markalı avtomobile Binəqədi rayon Polis Şöbəsi əməkdaşlarının daxil olmuş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat tədbiri nəticəsində rayon sakini N.Əliyevin evində marixuana, çətənə toxumu və müvafiq sənədləri olmayan, nömrəsi silinmiş “TOZ-63” markalı ov tüfəngi aşkarlanıb.

qarşısına qoyulan əsas vəzifələrdən biri də İ.Məmmədova qarşı eks-təbliğat aparmaq məsələsidir. Neticədə, AXCP sədr mövcud planları vasitəsilə İ.Məmmədovu dalana sıxışdırmağa çalışır. Fəqət, daha bir maraqlı nüans yalnız AXCP sədrinin deyil,

yətəd qoyub. Bu vəziyyətdən istifadə edəcək əsas siyasi təşkilat isə yuxarıda adı çəkilən AXCP-dir. Hər halda, siyasi ictimaiyyət də başlanacaq AXCP-“REAL” siyasi savaşının nəticələrini görecək.

Rövşən RƏSULOV

Beynəlxalq humanitar hüququn əraziyə görə tətbiqi və insan haqları

Beynəlxalq müqavilə hüququ haqqında Vyana Konvensiyasının 29-cu maddəsinə əsasən, müqavilədən aydın görünmürsə, müqavilə hər bir iştirakçı üçün onun bütün ərazisində məcburidir. Bu öhdəlik hər bir iştirakçı dövlətin öz ərazisində müqaviləni həyata keçirməsini təmin etməyi nəzərdə tutur. "İştirakçı dövlətin bütün ərazisi termini təkcə dövlət ərazisinin deyil, beynəlxalq hüquqa müvafiq olaraq, dövlətin bu hüduddan kənardə yurisdiksiyasının bu və ya digər dərəcədə şamil olunduğu məkanı da nəzərdə tutur."

"İnsan Hüquq və Əsas Azadlıqlarının Müdafiəsi haqqında Avropa Konvensiyası"nın 1-ci maddəsində istifadə olunan "yunsdiksiya" anlayışı bir neçə dəfə Avropa Komissiyası və Məhkəməsinin baxışlı predmeti olmuşdur. Ümumi qaydaya əsasən, dövlət öz yurisdiksiyاسını özü müyyən edir. Buzaman dövlət və əməkdaşlıq hüquqları, o cümlədən, Konvensiya ilə müyyən edilmiş məhdudiyyətləri nəzəra almağa borcludur. Konvensiyanın 63-cü maddəsinə əsasən, Razılışmış Tərəflər Konvensiyanın qüvvəsini "bütün ərazisine və ya beynəlxalq münasibətlərinə görə məsuliyyət daşıdığı hər bir əraziyə" şəmil etməlidir. Lakin Komissiya və Məhkəmə 1-ci maddədə istifadə olunan yurisdiksiya anlayışını təfsir edərək, izah etmişdir ki, yurisdiksiya anlayışı özündə dövlətin orqanları və hakimiyyəti tərəfindən ayrı-ayrı şəxslər üzərində həyata keçirilən yurisdiksiyasi ehtiva edir. 23 mart 1995-ci ilde Loizidunun işi üzrə məhkəmə qərarında bu müddəanın təfsiri öz ifadəsini tapmışdır. Orada göstərilir ki, yurisdiksiya anlayışı həmin yurisdiksiyanın Yüksək Razılışmış Tərəflərin dövlət ərazisində tətbiqi ile məhdudlaşdırır. Dövlət qanuni və ya qeyri-qanuni apardığı hərbi əməliyyatlar nəticəsində, öz dövlət ərazisindən kənardə hər hansı əraziyə nəzarət edirsə, həmin əraziyə də Konvensiyanın pozulmasına görə məsuliyyət daşıyır. Deməli, məhkəmənin verdiyi təfsir ilə Konvensiyanın qüvvəde olduğu ərazi dairesi dövlət ərazisindən kənarə çıxır. Beynəlxalq humanitar hüquq sahəsində bağlanmış müqavilələr, bir qayda olaraq, universal müqavilələrdir. Bu cəhətdən Cenevre Konvensiyaları və onlara Əlavə Protokollar universal müqavilələr şəmil edilir. Beynəlxalq humanitar hüquq döyüş əməliyyatlarının harada keçirilməsindən asılı olmayaraq, öz təsirini göstərir. Lakin onun təsir dairəsinin ərazi aspektine daxil olan "məharibə meydani", "hərbi əməliyyatlar meydani" kimi anlaysıları fərqləndirmək lazımdır. "Məharibə meydani" döyüşən tərəflərin bütün ərazisini (quru, hava və su ərazisi), onların potensial olaraq, hərbi əməliyyatlar apara biləcəkləri sahil dövlətlərin ərazi sularından kənar da yerləşən su və onun üzerindeki hava ərazisini ehətə edir.

Q.M.Melkov tərəfindən bu əraziyə kosmik məkan da şəmil edilmişdir. Müellif, eyni zamanda, "məharibə meydani" və "hərbi əməliyyatlar meydani" anlaysılarını fərqləndirmir. Fikrimizcə, kosmik məkanın "məharibə meydani" anlayışına daxil edilməsi düzgün deyil. İ.I.Lukaşukun qeyd etdiyi kimi, yalnız tərəflərin hərbi əməliyyatlar aparmağı hüquq olduğu ərazi

"məharibə meydani"na şəmil edilebilər. Kosmik ərazi də hərbi əməliyyatların aparılması qadağan olunduğu görə, həmin ərazi "məharibə meydani"na daxil edilə bilər. "Hərbi əməliyyatlar meydani" dedikdə, döyüşən tərəflərin silahlı qüvvələrinin, faktiki olaraq, hərbi əməliyyatlar keçirdiyi ərazi başa düşür. "Məharibə meydani"na bir neçə "hərbi əməliyyatlar meydani" daxil ola bilər. Son vaxtlar göstərlənlər yanaşı, "hərbi əməliyyatlar zonası" terminindən istifadə olunur. Bu termin, bir qayda olaraq, dəniz döyüşləri zamanı işlədirilir və bu, beynəlxalq hüququn dənizdə məharibə aparmaq üçün müyyən sərhəd və ya xüsusi zona müyyən etməməsi ilə əlaqədardır. Lakin beynəlxalq təcrübə göstərir ki, bir çox dövlətlər neytral və döyüşdə iştirak etməyən dövlətlər üçün təhlükəsizliyin təmin edilməsi bəhanesi ilə dənizdə hərbi əməliyyatlar aparmağa xüsusi zona müyyən edirlər. Bu zonalar müxtəlif cür - müdafiə, əməliyyat, patrul, baş, mühəsir və sair adlandırılabilir. Bu cür zonalar müyyən edən dövlətlər digər dövlətləri xəberdar edir və orada beynəlxalq gəmiciylik, havə naviqasiyası üçün mühüm məhdudiyyətlər, hətta tam qadağanlar müyyən edir. Məsələn, ABŞ Vietnam ətrafında 100 minlik hərbi əməliyyatlar zonası, İngiltərə Folkland adaları ətrafında 200 mil məsafədə "məharibə zonası" (1982), Misir və Suriya Aralıq və Qızılız denizdə "hərbi əməliyyatlar rayonu" (1973), İran-Iraq məharibəsində İran denizdə "müstəsnə zona" müyyən etmişdi.

İngiltərə Folkland adaları ətrafında 200 mil ərazi dənizdə gəmili döşəmən gəmisi kimi qiymətləndirmək və onlara Britaniya silahlı qüvvələrinin hücum etmək səlahiyyətinin olduğunu elan etmişdi. Bütün hallarda zona rejimi müyyən etmək beynəlxalq humanitar hüquqa ziddir və başqa dövlətlər tərəfindən tamamalanmalıdır. İ.I.Lukaşuka görə, döyüşən tərəflər özbaşınlıq üçün deyil, hüquqa uyğun nəzarəti həyata keçirmək üçün hərbi əməliyyat zonasları müyyən edə bilər. Beynəlxalq hüquq "hərbi əməliyyatlar meydani"ni mümkin qədər məhdudlaşdırmaq məqsədi güdür. Neytral dövlətlərin ərazi, neyträallaşdırılmış ərazi, Antarktika, kosmik məkan. Ay və digər səma cismi, Süveyş və Panama kanalı, Aland adası nə "məharibə meydani", nə də "hərbi əməliyyatlar meydani" hesab edilə bilər. Beynəlxalq hüquqla yanaşı, beynəlxalq humanitar hüquq da məharibə meydənin məhdudlaşdırılmasına çalışır.

I Əlavə Protokolun 56-ci maddəsinə əsasən, tərkibində təhlükəli qüvvələr olan qurğular və tikililər,

məsələn, beton və torpaq bəndlər, atom-elektrik stansiyaları, hətta hərbi obyektlər olduları hallarda da, eğer onlara edilən həm həm təhlükəli qüvvələrin çıxmasına və daha sonra məlki əhalidə arasında ağır itkilərə səbəb ola bilərsə, hücumu məruz qalmamalıdır. III CK-nın 23-cü maddəsinə əsasən, hərbi əsirlərin saxlanması yeri, IV CK-nın 83-cü maddəsinə əsasən, tərəfəsilə edilə bilər nəzarət altında saxlanan şəxslərin olduları yerlər hücumu məruz qoyula bilmez. "Silahlı münaqışa zamanı mədəni mülkiyyətin qorunması haqqında" 1954-cü il Haqqā Konvensiyasının 8 və 16-ci maddələrinə əsasən de, bu cür məhdudiyyətlər müyyənənəşdirilmişdir. Qeyd etmək lazımdır ki, silahlı qüvvələr tərkibində həm hərbi əməliyyatlar aparan şəxslər, həm də inzibati funksiyalar yerine yetirən şəxslər vardır. Inzibati funksiyalar yerine yetirənlərin də hərbi əməliyyatlarda iştirak etmək və əsir götürüldükdə, hərbi əsir statusu almaq hüququ vardır. Hərbi əsirlər, faktiki olaraq, hərbi əməliyyatların iştirakçısı deyillər. Çünkü onlar hərbi əsirlik statusu qazanmaqla hərbi əməliyyat aparmaq hüququnu itirmiş olurlar. Hərbi əsir, müvəqqəti olaraq, onu əsir götürülmüş ayrı-ayrı şəxslərin və ya hərbi hissə komandanlığının deyil, onun taleyinə görə cavabdehlik daşıyan döyüşdə dövlətin hakimiyyəti altında olan tərəfəsilə edilmiş düşməndir. Lakin hərbi əsir anlayışı birbaşa kombatant anlayışı ilə bağlıdır. Ona görə də, onların statusununa şərh edilməsini məqsədəməvafiq sayırıq. III Cenevre Konvensiyasına müvafiq olaraq, 4-cü maddənin A bəndində sadalanan kateqoriyaya mənsub olan kombatantlar düşmənə əline keçidkə, hərbi əsir hesab olunmurlar. Hazırda hərbi əsir statusu almaq hüququna malik olan şəxslərin dairəsi xeyli genişləndirilmişdir. Hərbi əsir cinayətkar deyil, öz borcunu yerinə yetirən əsgərdir.

I Əlavə Protokolun 44-cü maddəsində kombatantla hərbi əsirlik statusu arasında qarşılıqlı əlaqələr də tənzimlənir. Qeyd olunduğu kimi, kombatant hücumda və ya hücumu hazırlayan hərbi əməliyyatlarda iştirak edərək, özünü məlki əhalidən fərqləndirməlidir. Lakin kombatant statusuna iddia edən şəxs iştirak edəcəyi hücumdan qabaq döyüş mövqelərinin tutulması zamanı düşmənin gözü qabağında olarkən, silahı açıq gedzirməkə özünü məlki şəxslən fərqləndirməsə və bu zaman düşmən tərefin hakimiyyəti altına düşürse, hərbi əsir sayılmaq hüququndan məhrum edilir. Lakin bununla belə, ona üçüncü Cenevre Konvensiyasına və I Əlavə Protokola uyğun olaraq, hərbi əsirlərə verilen himayə və hər cəhətdən uyğun olan himayədar verilir. Həmin şəxs töretdiyi hər hansı hüquq pozuntusuna görə, məhkəməyə verildiyi və ya cəzalandırıldıği hallarda, həmin himayənin tərkibinə üçüncü Cenevre Konvensiyasına uyğun olaraq, hərbi əsirlərə verilen himayə və hərbi himayə də daxil edilir. Hücumda və ya hücuma hazırlıq olan hərbi əməliyyatda iştirak etmədiyi vaxt düşmən tərefin hakimiyyəti altına düşən hər hansı kombatant əvvəller töretdiyi hərəkətlərə görə

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

kombatant və hərbi əsir sayılmış hüququnu itirmir. I Əlavə Protokolun 44-cü maddəsinin 6-ci bəndində göstərilir ki, bu maddədə üçüncü Cenevre Konvensiyasının 4-cü maddəsinə uyğun olaraq, hər hansı şəxsin hərbi əsir sayılmaq hüququna xələf getirir. Başqa sözlə, I Əlavə Protokolun 43-cü və 44-cü maddələri yuxarıda qeyd olunan 4-cü maddəyə əsasən, hərbi əsir statusundan istifadə edə bilməyen şəxslər üçün Konvensiyasının 4-cü maddəsini əvəz edir, ayrı-ayrı kateqoriyalı şəxslərin Protokol əsasında deyil, həmin maddəyə müvafiq olaraq, hərbi əsir statusuna iddia etməsi hallarına mane olmur. Belə ki, Protokolda həmin şəxslər üçün hərbi əsir statusu təmin olunmayıbsa, onlar üçüncü Cenevre Konvensiyasının 4-cü maddəsinə əsasən, hərbi əsir statusu edə bilərlər.

Bu şəxslərə aşağıdakılardır:

- işğal olunmamış əraziyələrdə düşmənin yaxınlaşması ilə özü silahla sarılan şəxslər;
- silahlı qüvvələrin tərkibinə daxil olmasalar da, icaze ilə onları müşaiyet edən şəxslər;
- ticarət gəmiləri və məlki uçuş aparatlarının heyət üzvləri;
- döyüşən tərefin silahlı qüvvələrinə mənsub olmaq şərti ilə digərləri.

Qeyd etmək lazımdır ki, sonuncu 3 kateqoriya hərbi əməliyyatlarında iştirak etmek hüquq olmayan, lakin əsir düşdüyü hallarda, hərbi əsir statusundan istifadə edən məlki şəxsləri əhatə edir. I Əlavə Protokolun 45-ci maddəsinə əsasən, döyüş əməliyyatlarında iştirak edən və düşmən tərefin hakimiyyəti altına düşən şəxs hərbi əsir statusuna malik olmaq hüququnu qorumaq və bu məsələ barəsində qərar çıxarılmasını tələb etmek hüququna malikdir. Tətbiq edilən prosedura görə, bu, mümkün olduqda, həmin qərar hüquq pozuntusu ilə əlaqədar məhkəmə iclasınadək çıxarılır. Dövlət təhlükəsizliyi namənə qaydasında, məhkəmə orqanı qarşısında özünün hərbi əsir statusuna malik olmaq hüququnu qorumaq və bu məsələ barəsində qərar çıxarılmasını tələb etmek hüququna malikdir. Tətbiq edilən prosedura görə, bu, mümkün olduqda, həmin qərar hüquq pozuntusu ilə əlaqədar məhkəmə iclasınadək çıxarılır. Dövlət təhlükəsizliyi namənə qaydasında, məhkəmə iclası qapalı keçirilmədikdə, həmi dövlətin nümayəndələri həmin məsələye dair qərar çıxarılan məhkəmə baxışında olmaq hüququna malikdir. Bu halda, dustaq saxlayan dövlət həmi dövləti müvafiq qaydada xəberdar edir.

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

13 mart

Ronaldo özünü karantinə aldı

Məşhur Hollivud aktyoru koronavirusa yoluxdu!

Amerikalı məşhur aktyor Tom Henks öz "Twitter" səhifəsində bildirib ki, o ve arvadı, amerikalı aktrisa Rita Uilson koronavirusa yoluxublar. Ərəvən adlı hazırda Avstraliyada, Elvis Presli haqqında filmin çəkilişlərindədir. Bildirilir ki, onlar özlərinin yorğun, soyuqlamış kimi hiss edirlər və bədənlərinde ağrı var. Henks yazır: "Rita vaxtaşırı titrətme hiss edirdi. Bizim koronavirusa yoluxub-yoluxmadığımızı yoxladılar və nəticə müsbət oldu". Bu arada Prezident Tramp Avropadan ABŞ-da girişin qadağan olduğunu elan edib.

Koronovirus Bakıda Formula 1 yarışmasının keçirilməsi ilə bağlı işlərə təsir göstərməyib. Bu barədə SIA-ya Bakı Şəhər Halqası Əməliyyat şirkətindən məlumat verilib. Bildirilir ki, nəzərdə tutulan işlər plana uyğun olaraq həyata keçirilir, hər hansı bir dəyişiklik yoxdur. Əlavə olunub ki, bilet satışıları da öz qaydasında davam edir. Yarış zamanı hər hansı bir tamaşaçı tribunasının leğvi və ya tamaşaçı sayının azaldılması nəzərdə tutulmayıb. Qeyd edək ki, paytaxt Bakının ev sahibliyi edəcəyi növbəti yarış 5-7 iyun 2020-ci il tarixlərində baş tutacaq.

Koronovirus Formula 1 ilə bağlı planlara təsir göstərməyib

Yuvventus'un hücumçusu Kristian Ronaldo özünü Portuqaliyada karantine alıb. Qol.az xarici KİV-lərə istinadən xəbər verir ki, o, ölkəsində qalacağını bildirib. Bunun əsas səbəbi onun komanda yoldaşı Danièle Ruqaniidə koronavirus xəstəliyinin aşkarlanmasıdır. Ronaldo doğulduğu şəhər Madeyrada tibbi testlərdən keçəcək. Hər 35 yaşlı hücumçu İtaliyaya qayitmayıb.

Elm adamları Myanmarda indiyə qədər görülen ən kiçik dinozavrı kəş etdilər. 100 milyon il əvvələ aid qanadlı heyvanın başı bir kəhraba daşının içi-ludentavis khaungraae adlı quş tipli dinozavrin kəlləsi kəhrəba daşına həbs kəhrəba içinde qalan nümunelərin toxumaları qorunub saxlanılır və alimlərə məxlügen orijinal rənglərini və morfolojiyasını göstərir. Çin Elmlər Akademiyasında çalışan paleontoloq Jingmai Konnor "Bu qədim canlıların bu skleral halqası (göz sümükləri) və çox sayıda diş ilə çox zarif qorunur" deyə bildirib. Alimlər kəllə sümüyü cəmi 7.1 millimetr boyu zavr olduğunu söyləyirlər.

Oculudentavis khaungraae, bu gün dünyanın ən kiçik quş olan ari quşundan daha kiçikdir. Kiçik olmasına baxmayaraq, tədqiqatçılar iti dişləri və böyük gözləri olan heyvanın qidalanmaq üçün böcəklər ovladığını düşünürər. Konnor sual edilən məxlügen quş və ya dinozavr olub olmadığı ilə bağlı cizgilərin bulanıq olduğunu söyləyib: "Kəllə quruluşuna baxaraq bunu bir quş kimi düşüne bilərik lakin bəzi dinozavrların da gördüyüümüz xüsusiyyətləri var. Buna görə də bu bir dinozavr və ya başqa bir şey ola bilər".

Qardaşını bıçaqladı, atasının ölümünə səbəb oldu

Ailə-məşət münaqişəsi zəminində qardaşı Elçinə bıçaqla xəsarət yetirməkdə, atası Zeynalı itələyərək pilləkəndən yixilaraq ölümüne səbəb olmaqdə şübhəli bilinen Şirvan şəhərində yaşayan Elşən Xanışov saxlanılıb. Daxili İşlər Nazirliyindən SIA-ya verilən xəbərə görə, martın 11-də Şirvan şəhərində yaşayan Elşən Xanışovun evində ailə-məşət münaqişəsi zəminində qardaşı Elçinə bıçaqla xəsarət yetirməsi və onları sakitləşdirməyə cəhd göstərən atası Zeynalı itələdiyindən sonuncunun pilləkəndən yixilaraq ölümü barədə daxil olmuş məlumatla əlaqədar dərhal Şirvan şəhər polis və prokurorluğunun əməkdaşları tərəfindən müvafiq tədbirlər həyata keçirilib. Təxirəsalınmaz istintaq və əməliyyat tədbirləri ilə bu cinayət əməlini törətməkdə şübhəli bilinən E.Xanışov saxlanılıb. Şirvan şəhər prokurorluğu tərəfindən araştırma aparılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılın, sahifələrin.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAC, SIA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertesindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 4600

Son sahifə

Dolların qiyməti
bu gün neçə
olacaq?

Manatın
məzənnəsinə dair Azərbaycan Respublikası
Mərkəzi Bankı məlumat
açıqlayıb. Mərkəzi Bank
dan SIA-nın verdiyi verilen
məlumatə görə, martın
13-ne olan rəsmi məzənnələr bülleteninə
əsasən, ABŞ dollari
nın rəsmi
məzənnəsi
1.7000 manat
təşkil edir.
Qeyd edək
ki, 2020-ci il
martın 12-də USD/AZN rəsmi məzənnəsi 1,7000
manat təşkil edib.

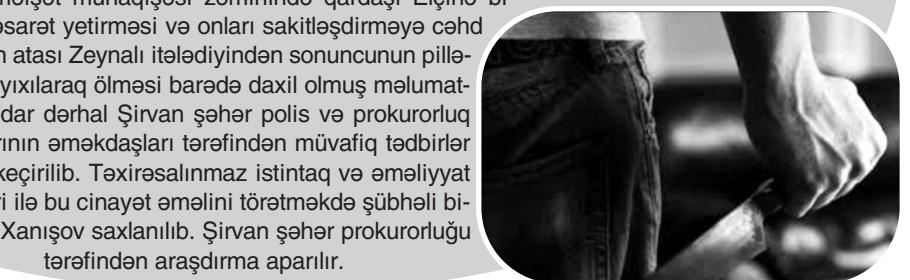

Alimlər 100 milyon illik ən kiçik dinozavr tapıblar

Elm adamları Myanmarda indiyə qədər görülen ən kiçik dinozavrı kəş etdilər. 100 milyon il əvvələ aid qanadlı heyvanın başı bir kəhraba daşının içi-ludentavis khaungraae adlı quş tipli dinozavrin kəlləsi kəhrəba daşına həbs kəhrəba içinde qalan nümunelərin toxumaları qorunub saxlanılır və alimlərə məxlügen orijinal rənglərini və morfolojiyasını göstərir. Çin Elmlər Akademiyasında çalışan paleontoloq Jingmai Konnor "Bu qədim canlıların bu skleral halqası (göz sümükləri) və çox sayıda diş ilə çox zarif qorunur" deyə bildirib. Alimlər kəllə sümüyü cəmi 7.1 millimetr boyu zavr olduğunu söyləyirlər.

Oculudentavis khaungraae, bu gün dünyanın ən kiçik quş olan ari quşundan daha kiçikdir. Kiçik olmasına baxmayaraq, tədqiqatçılar iti dişləri və böyük gözləri olan heyvanın qidalanmaq üçün böcəklər ovladığını düşünürər. Konnor sual edilən məxlügen quş və ya dinozavr olub olmadığı ilə bağlı cizgilərin bulanıq olduğunu söyləyib: "Kəllə quruluşuna baxaraq bunu bir quş kimi düşüne bilərik lakin bəzi dinozavrların da gördüyüümüz xüsusiyyətləri var. Buna görə də bu bir dinozavr və ya başqa bir şey ola bilər".

İlə-məşət münaqişəsi zəminində qardaşı Elçinə bıçaqla xəsarət yetirməkdə, atası Zeynalı itələyərək pilləkəndən yixilaraq ölümüne səbəb olmaqdə şübhəli bilinen Şirvan şəhərində yaşayan Elşən Xanışov saxlanılıb. Daxili İşlər Nazirliyindən SIA-ya verilən xəbərə görə, martın 11-də Şirvan şəhərində yaşayan Elşən Xanışovun evində ailə-məşət münaqişəsi zəminində qardaşı Elçinə bıçaqla xəsarət yetirməsi və onları sakitləşdirməyə cəhd göstərən atası Zeynalı itələdiyindən sonuncunun pilləkəndən yixilaraq ölümü barədə daxil olmuş məlumatla əlaqədar dərhal Şirvan şəhər polis və prokurorluğunun əməkdaşları tərəfindən müvafiq tədbirlər həyata keçirilib. Təxirəsalınmaz istintaq və əməliyyat tədbirləri ilə bu cinayət əməlini törətməkdə şübhəli bilinən E.Xanışov saxlanılıb. Şirvan şəhər prokurorluğu tərəfindən araştırma aparılır.

İlə-məşət münaqişəsi zəminində qardaşı Elçinə bıçaqla xəsarət yetirməkdə, atası Zeynalı itələyərək pilləkəndən yixilaraq ölümüne səbəb olmaqdə şübhəli bilinen Şirvan şəhərində yaşayan Elşən Xanışov saxlanılıb. Daxili İşlər Nazirliyindən SIA-ya verilən xəbərə görə, martın 11-də Şirvan şəhərində yaşayan Elşən Xanışovun evində ailə-məşət münaqişəsi zəminində qardaşı Elçinə bıçaqla xəsarət yetirməsi və onları sakitləşdirməyə cəhd göstərən atası Zeynalı itələdiyindən sonuncunun pilləkəndən yixilaraq ölümü barədə daxil olmuş məlumatla əlaqədar dərhal Şirvan şəhər polis və prokurorluğunun əməkdaşları tərəfindən müvafiq tədbirlər həyata keçirilib. Təxirəsalınmaz istintaq və əməliyyat tədbirləri ilə bu cinayət əməlini törətməkdə şübhəli bilinən E.Xanışov saxlanılıb. Şirvan şəhər prokurorluğu tərəfindən araştırma aparılır.